

KBH

NR 26 · NOVEMBER 2007

UPDATE

Byens Lys
- København skal være lysere

TOP + FLOP

Koksgrå fleecetrøjer
- Nanna Schultz Christensen

DESIGN

CODE 08
- Ny designmesse

OLD SCHOOL

Omkring Vesterport
- Fra fæstning til forlystelse

DEN STORE

VORES ALLESAMMENS BY

Det er i byens rum vi skal møde livets forskellighed

REJSE

MINI GUIDE: WARSZAWA

Ny serie med rejseguides til verdens storbyer

PORTRÆT

HUSK MIT NAVN

"Jeg fiser lidt hjemløs rundt og prøver at finde en giftgrund jeg kan hænge ud på"

+ RESULTAT AF AFSTEMNING

MILJØ
+ GRØN BY=GOD BY
København har store grønne ambitioner

GRATIS

making room for personality
made by you

Sommetider kræver det mod at træffe en beslutning – at vælge mellem livets mange muligheder med stålsat vilje og forkromet overblik. Ikke desto mindre er det sådan, du skaber din personlighed. Skab dit eget rum. Med vilje.

Montana
www.montana.dk

STEM OG GØR COPENHAGEN X TIL "BYENS BEDSTE"

COPENHAGEN X ER NOMINERET TIL BYENS BEDSTE 2007 PÅ AOK GIV OS DIN STEMME

Stem online på www.byensbedste.aok.dk
eller sms "byens 294" til 1277

Du kan stemme fra den 9. november 2007.
Når du giver din stemme er du med i lod-
trækningen om lækre præmier.

sms koster 3 kr. + alm. sms takst. Ingen fortrydelsesret.

COPENHAGEN X

Copenhagen X er en åben by- boligudstilling (2002-2012)
skabt af partnerskabet Realdania, Frederiksberg Kommune og
Københavns Kommune i samarbejde med Dansk Arkitektur Center

WWW.COPENHAGENX.DK
DIN GENVEJ TIL BYENS FORANDRINGER

DEN STORE **VORES BY 16**

Det er meget vigtigt at have ordentlige byrum. Ikke kun fordi det er rart, men fordi det er i byrummet vi møder andre mennesker, og i byrummet at vi udlever demokratiet.

PORTRÆT **HUSK MIT NAVN 30**

Vi ved ikke hvad han hedder. Vi ved ikke hvordan han ser ud. Men de fleste af os kender hans tegninger. Mød den usynlige tegner og københavnner.

GUIDE **WARSZAWA 44**

Ikke højest på hitlisten over destinationer til en forlænget weekend, men den polske hovedstad har masser at byde på. KBH indleder ny serie med guides til storbyferier.

MILJØ **GRØN BY=GOD BY 56**

FNs klimakonference skal holdes i København i 2009, men den er kun en lille del af en stor pakke der skal *brande* byen som verdens miljøby nummer 1.

16

KBHNYT 06

DEBAT 10

STEDET 13

AFSTEMNING 15

TING OG LIV 24

KEND KBH 28

TÆPPER 36

TOP+FLOP 40

DESIGN: CODE 08 50

MUSIK I KBH 52

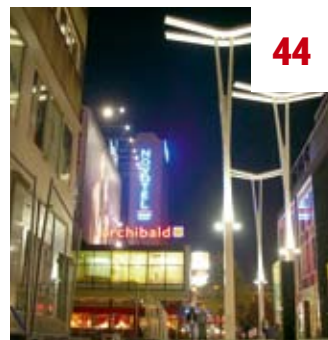
KØBENHAVNERE 54

OLD SCHOOL 60

30

28

44

54

UPDATESNOV 12 MEGA VEGA
26 BYENS LYS
42 LEGOHOUSE

HAVNE STADEN

- AMAGER
- ARKITEKTUR

'Lanternen' er sidste skud på stammen i en trilogi der lyder som en samling gamle havneknejer men er alt andet end det. Boligbyggeriet Lanternen er søsterhus til Sekskanten og Kompasset og består af 73 hypermoderne, arkitekttegnede ejerlejligheder just opført i Havnebadet på Islands Brygge.

SKOLEMAD

- BØRN
- MAD

Slut med svedende tre-stjernet og klisset leverpostej. Eller for den sags skyld pomfritter og burgere fra den lokale. Ny skolemadsordning skal fylde sundt brændstof på københavnske skolebørn og gøre dem fortrolige med gode råvarer og madkvalitet. Ordningen er udviklet af Københavns Madhus i samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen og kokkene Nikolaj Kirk og Mikkel Maarbjerg.

NY METRO

- KØBENHAVN
- TRANSPORT

Som de fleste nok har opdaget, kører metron nu hele vejen til Lufthavnen, og hvis du ikke lige står og skal nå et fly, er der gode oplevelser at hente undervejs. Prøv for eksempel at stå af ved Femøren Station og gå på opdagelse i det store grønne område omkring Kastrup Fort. Amager Strandpark – nu med egen station – er også en udflygt værd selv om luften er blevet småkølig.

KULTURBRO

En ny spiller i bro-sagaen om en fast forbindelse mellem Holmen og City har meldt sig på banen. Bystrup Arkitekters 'kulturbro' består af en flydende ø der er forbundet til Kvæsthusbroen med en klapbro, og til Operaen med en under-

- HAVNEN
- FASTE FORBINDELSER

søisk forbindelse. På øen skal der være plads til performance, gøgl, musik og film, og mon ikke Realdania og A. P. Møller skal til at kigge sig en ekstra gang over skulderen.

>KBHkort

DANMARKS HISTORIE

Hele Københavns Befæstning, og det vil blandt andet sige Trekroner, Vestvold og Charlottenlund Fort, skal pudses op og udvikles til én sammenhængende naturattraktion. Visionen for projektet,

der er sat i gang af Realdania og Skov- og Naturstyrelsen, er at give københavnere og besøgende unikke oplevelser af kulturarv, landskab og friluftsliv.

EXIT BUSTERMINAL

HT's sorte busterminal på Rådhuspladsen skal formodentlig pilles ned i 2009. Og kommer nok aldrig op igen. Terminalen står i vejen for metroens cityringlinie og en planlagt station lige under bygningen – og der er nok ikke mange ud over måske Aftenshowet der begræder tabet og kræver det sorte hus genrejst når metrobyggeriet er overstået.

WORLD CINEMA

Betty Nansen Teatret lægger hus til ny biograf. I World Cinema DK udvælger et hold af 20 filmskere fra hele verden levende billeder fra hinandens lande og præsenterer dem for publikum. Filmskerne er lærere, studerende,

journalister med mere der alle er bosat i Danmark, og når de ikke viser film frem, underviser de unge nydanskere i at lave dokumentarfilm. Tjek program på www.worldcinema.dk

■ LUK KIRKERNE

Folket har talt, og 54% af dem siger ja til at lukke ti kirker i Københavns Stift for gudstjenester som ingen alligevel kommer til og i stedet bruge kirkerne til noget andet. Forslaget er selvsagt ikke populært blandt menighedsrådene i København.

■ CITYRING

Ørestadsselskabet har indstillet jagten på firmaer til at rådgive om Cityringen og indgået kontrakt med to konsortier. Cityringen forventes færdig i 2018.

■ DISKRIMINATION

Hvis du bliver diskrimineret eller er vidne til diskrimination, kan du nu henvende dig direkte til Borgerrådgiveren på hjemmesiden www.kk.dk/diskrimination

■ REKORD

Københavns Turistinformation brokker sig ikke over den kedeligste sommer i mands minde. Fra januar til august har de nemlig haft besøg af en halv million mennesker. En del af svaret på den rekord skal nok findes blandt Lagkagehusets brød og flødeskumskager.

■ TRAFIKSTØJ

Børn i mange københavnske skoler kan ikke høre hvad de selv tænker for trafikstøj. En ud af seks daginstitutioner, og godt hver tredje skole, er plaget af trafikstøj, viser en opgørelse fra kommunen, og det skader børnenes indlæring.

■ NYT CENTER

Skal gøre det lettere at etablere virksomhed i København. Centret med det mundrette navn Københavns Erhvervskontaktcenter hjælper erhvervslivet med at komme i gang, finde de rigtige blanketter og ansøge om fx at holde modeshow på byens pladser eller rykke caféen ud på fortovet.

KEND DEN PÅ KNÆKKET

ØRESTAD

ARKITEKTUR

Kontordomiciler og spændende byrum følges sjældent ad. Med et nyt forslag til et domicil ved Vejlands Allé i Ørestad der ligger sig tæt op ad metroen – ja ligefrem knækker ind over højbanen

– satser Henning Larsen Architects dog på at lokke bylivet til.

TAG BYEN TILBAGE

KØBENHAVN

BYKAMP

Ny forening 'Tag byen tilbage' kæmper for et bilfri centrum og bedre plads til borgere, cykler og grønne områder. Med Ida Auken i spidsen – ja, hun er datter af Svend – har foreningen blandt andet besat parkeringspladser på Vesterbro og omdannet dem til små parker. Du kan følge med i foreningens events og blive medlem på www.tagbyentilbage.urbanblog.dk

KUNST HAL

ØSTERBRO

KUNST

Debatten om hvorvidt København mangler en kunsthall for eksperimenterende nutidskunst har raset længe. Det tætteste hovedstaden har været på en af slagsen lever nu i vestjysk eksil på Krabbesholm Højskole. Men med åbningen af Lauritz Kunsthall på Østerbro er der måske håb for kunsthalthungrende københavnere. Det er auktionshuset Lauritz.com der står bag, og de byder også den smalle kunst velkommen.

KBH

KBH ApS

Kronprinsessegade 24
1306 København K

telefon 33 32 88 95
mail info@kbhmagasin.dk
web www.kbhmagasin.dk

Annoncer

DG Media
telefon 70 27 11 55
web www.dgmedia.dk

CHEFREDAKTØR (ANSV.)
ADM. DIREKTØR
ART DIRECTOR
Anders Ojgaard
anders@kbhmagasin.dk

REDAKTØR
Tina Brændgaard
tina@kbhmagasin.dk

AD Assistent

Janine Schmiedel

Redaktionspraktikant

Gitte Jørgensen

Skribenter

Lasse Korsemann Horne
Morten Lykkegaard
Henrik Jensen
Heidi Laura

Fotografer

Ty Stange
Freddy Hagen

Forside

Tegning af Husk Mit Navn under interviewet med KBHs udsendte.

Illustrator

Ved en beklagelig fejl glemte vi at skrive at det var Lais Christensen der var manden bag den store illustration på side 16-17 i KBH nummer 25.

Tryk

Color Print A/S

Oplag

32.000

Distribution

KBH er gratis og kan findes på 230 caféer, i butikker, biografteater m.v.

Udgivelsen er støttet af

Realdania

Abonnement

12 blade: 400 kroner
6 blade: 200 kroner
KBH udkommer 11 gange årligt
Klik ind på www.kbhmagasin.dk eller ring 38 16 80 39 (kl. 9-13).

Årets Magasin
MagAwards 2007

Generel Udmærkelse, særområder
MagAwards 2007

ISSN 1901-5038

Artikler eller illustrationer må ikke eftertrykkes uden skriftlig tilladelse fra KBH.

PROPAGANDA

ET MANIPULATIONSDRAMA,
DER TVINGER DIG TIL AT VÆLGE
OG HAVE EN MENING

PROPAGANDA

MEDVIRKENDE METTE A. HORN, SØREN MALLING, THOMAS BANG OG PETER CHRISTOFFERSEN
SAMT JETTE SACHS OG FRANK ESMANN OG EN AKTUEL POLITISK GÆST HVER AFTEN
INSTRUKTØR CHRISTOFFER BERDAL **MANUSKRIFT** LOTTE HANSEN OG THOR BJØRN KREBS

EDISON

Betty Nansen Teatrets Anneksscene 19. november - 15. december 2007
www.bettynansen.dk Billetbestilling 33 21 14 90 eller BILLETnet 70 15 65 65

PROPAGANDA

Om demokrati og ørlende teenagere

Når vi vil lave gode byrum i vores by, er det ikke kun for at få noget kønt at kigge på eller nogen gode udendørscaféer at drikke latte på. Hvis vores by er grim, firkantet og forblæst, så gider vi ikke gå ud i den, og så møder vi ikke andre mennesker og andre menneskers forskellighed. Hvis vi derimod har lyst til at opholde os i vores by, og hvis vores by giver mulighed for at stoppe op, så møder vi virkeligheden. Ikke som den ser ud på TV, men den virkelige virkelighed man ikke kan slukke for. Med punkere, pensionister, skatere og indvandrere. Med Porsche, Gucci, Burberry og Harley-Davidson. Byrum kan være demokratiske og have plads til alle inden for få kvadratmeter – mennesker der ellers aldrig ville mødes i deres huse eller haveforeninger, eller til Ramadanfest eller Bar Mitzvah. Byrum kan bringe os sammen, og når vi er sammen, lærer vi at der er andre måder at leve sit liv på. Og med lidt held lærer vi så at der også skal være plads til alle. Vi kigger på sagen i denne måneds store artikel.

Gå en tur forbi Højbro Plads, og du vil se at nattekøbenhavn er blevet en lille smule lysere. Træerne bag ved Absalon er nemlig nu belyst nedefra. *Corny* og Disneyland-agtigt lød det fra et kor af mørkemænd da forfatteren Peter Olesen for et par år siden argumenterede voldsomt for at København, ligesom de fleste andre vesteuropæiske storbyer, skulle sætte mere lys på byen om natten. "Gud har skabt det sådan at der er lys, og der er mørke" og "København ligger i Norden, og i Norden er der mørkt," lød det blandt andet.

KBH satte fokus på sagen i marts, og nu er der ved at ske noget. En større kommunal belysningsplan er netop nu i høring, og når den formodentlig vedtages næste år, vil der være åbnet op for mere lyssætning end kun på Højbro Plads. Vi vil måske kunne se Marmorkirkens kuppel ved nattetide, og omkring Rådhuspladsen får vi måske et københavnsk Times Square. I brokvartererne vil fx gavlbelysning give nyt liv til aftendøde gader.

Og liv er kodeordet her. Nattelys er ikke kun til for at lave en urban vitrinehylde med lys på pokalerne. Hvorfor er der ikke særlig meget aftenliv i København ud over teenagere der ørler deres Breezers op på fortovet? Fordi her er halvkoldt, ja! Fordi butikkerne lukker lidt tidligt, ja! Men så sandelig også fordi her er bælgravende mørkt. I Paris, London, Madrid – *you name it* – ser man frem til en gåtur om aftenen fordi byen viser sig fra en anden side efter solen har sænket sig, og man har fået to pints eller to glas pastis. København viser sig stort set ikke, og man kan ligeså godt blive hjemme eller blive på baren og tage tre glas mere. Europa har lys i gaderne og sætter også lys på facader, træer og monumenter. Og lys giver liv. Nu ser det ud til at også København skal have nattelys – og dermed også mulighed for at vores byrum kan være demokratiske døgnet rundt. For først når vi kan se hinanden, kan vi også mødes... AO

NOVEMBER 2007

PLASTICFLASKER SMADRER IKKE

Det bliver værre og værre. Efter weekenden er hele indre by bombarderet med knust glas fra svagt begavede forstadsdrenge der bliver opstemte af at tyre ølflasker i jorden. Mandag morgen vibrerer et rumlende "psschhh" mellem facaderne fra alle de cykler der simultanpunkterer. Glem opdragelse. Lav i stedet en lov om at alle kiosker kun må sælge drikkevarer på dåse eller plasticflasker. Det burde hjælpe...

Christoffer Sandberg

BUM, BUMMERE, BUMMEST

"Hør nu", siger nogle eksperter: "Hvis bilkøerne i indre by skal til livs, må København straks bygge en havnetunnel. "Nej nej...", siger så nogle trafikforskere, "...bompunge løser problemet meget nemmere". Og så bliver de helt forvirrede deroppe på Københavns Rådhus hvor de skal læse alle de lange rapporter før de kan tage beslutning om hvordan man bedst løser byens mange trafikpropper.

Men ærlig talt, kære beslutningstagere, man behøver vel ikke en forskertitel for at finde årsagen til de fleste trafikpropper i denne by. Enhver som sidder fast i trafikken ved at nu er Langebro og Knippelsbro sikkert oppe igen, fordi en eller anden lille lystsejler tilfældigvis skal gennem havnen midt i myldretiden. Bevares, det ser da hyggeligt ud, men for resten af os københavnere føles det altså ganske absurd at hele byen skal sættes på stand by, fordi en ensom båd skal sluses igennem.

Så kunne man naturligvis lave Langebro om til Højebro, eller bygge endnu flere havnetunneler til bilerne, for at løse det problem. Eller man kunne indføre lovkrav om situationsfornemmelse for bådere med høje master i indre havn.

Noget helt fjerde virker nu allermest oplagt. For når nu man taler så meget om at bompunge skal reducere bilkøerne, virker det da grotesk at byens eneste bomme er placeret netop der hvor de skaber de længste bilkøer. For bommene skal naturligvis ikke placeres oven på broerne, men derimod under dem.

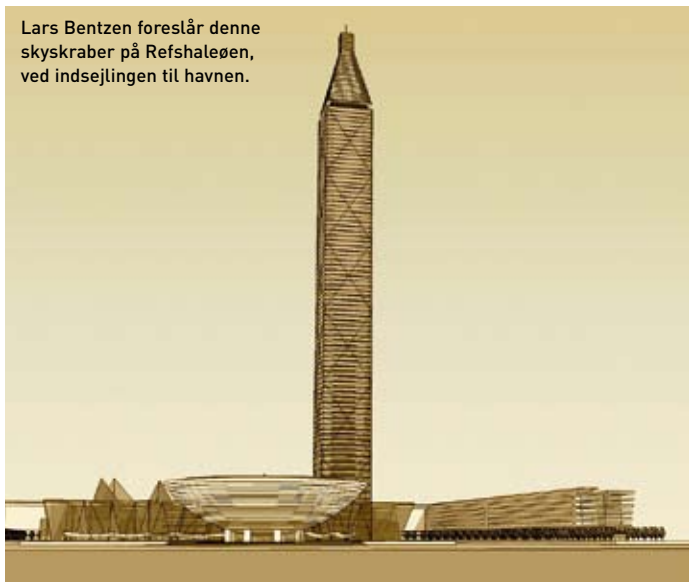
Martin Schwartz Hansen

Knippelsbro laver trafikløber. Skal bådene betale bompunge?

Foto: L. Lenhard

Lars Bentzen foreslår denne skyskraber på Refshaleøen, ved indsejlingen til havnen.

KOM I GANG MED REFSHALEØEN...

Vi behøver ikke at vente på at Amager er færdig før vi går i gang med andre bydele.

Månedens idé af Lars Bentzen, Arkitekt MAA

Hvorfor i alverden skal københavnere – og for den sags skyld vores turister – se den lille havfrue med en losseplads som baggrund. Tænk på alle de fotografier der bliver bragt verden rundt.

Jeg synes det er lidt af en skændsel når man tænker på at vi efter politikernes mening skal vente med at planlægge Refshaleøen til vi engang har fået Amagers logistik med metro og boliger til at gå op i en højere enhed. Jeg foreslår at vi går i gang med at planlægge en økologisk bydel med kanaler, højhus, kongrescenter, restauranter, boliger med mere der kan sætte København på verdenskortet. Her skal være masser af kunst og økologi og liv døgnet rundt. Og skal vi have placeret bare et enkelt højhus i København, er det måske stedet her ved indsejlingen til byen?

KBH sender to billetter til Empire Bio til månedens bedste, sjoveste, vildeste eller mest underlige idé.

EMPIRE BIO

Landgreven

Knejper, kirkegårde og knuste boulevarddrømme

Der findes små gader, der findes store gader – og så findes der gader der hverken er fugl eller fisk. Til denne sidste kategori hører Landgreven der med sin begrænsede længde, men boulevardlignende bredde, er en af Københavns mest besynderlige gader.

Landgreven har dog en god undskyldning for sin aparte udformning – den er nemlig det amputerede resultat af en større, kuldsejlet byplan fra omkring 1940 hvis mål var at lade en bred boulevard løbe fra havnen ved Kvæsthusbroen tværs over byen til Kongens Have. Landgreven blev anlagt i 1941 som første og – skulle det vise sig – sidste etape af projektet.

Navnet Landgreven støder først til den golde og gabende gade da man definitivt har erkendt boulevardplanens fallit. Til trods for gadens moderne præg griber navnet tilbage til grundens fjerne og festligere fortid – nærmere bestemt 1600-tallet. Dengang spredte beværtnings- og forlystelseshaven *Landgreven af Hessen* nemlig glæde på parcellen. Brugen af kendte personer som trækplaster var allerede dengang et udbredt markedsføringsknep, og værtshusholderen skulle efter sigende have sømmet et portræt af den velkendte landgreve på facaden af sin lille neben-geschäft.

I 1711 går glansen imidlertid af haven. Den inddrages som kirkegård under Københavns sidste pestepidemi og fungerer i en årrække derefter som assistenskirkegård for Sankt Nikolaj.

Nutidens Landgreve er ikke mere opmuntrende, og det heroiske forsøg på et grønt område mellem de befærdede vejbaner drukner i bilos, underjordisk parkering og triste kontorbygninger. Eneste lyspunkt er kælderrestauranten 'Koefoed' der byder vildfarne sjæle på bornholmske specialiteter.

Gitte Jørgensen

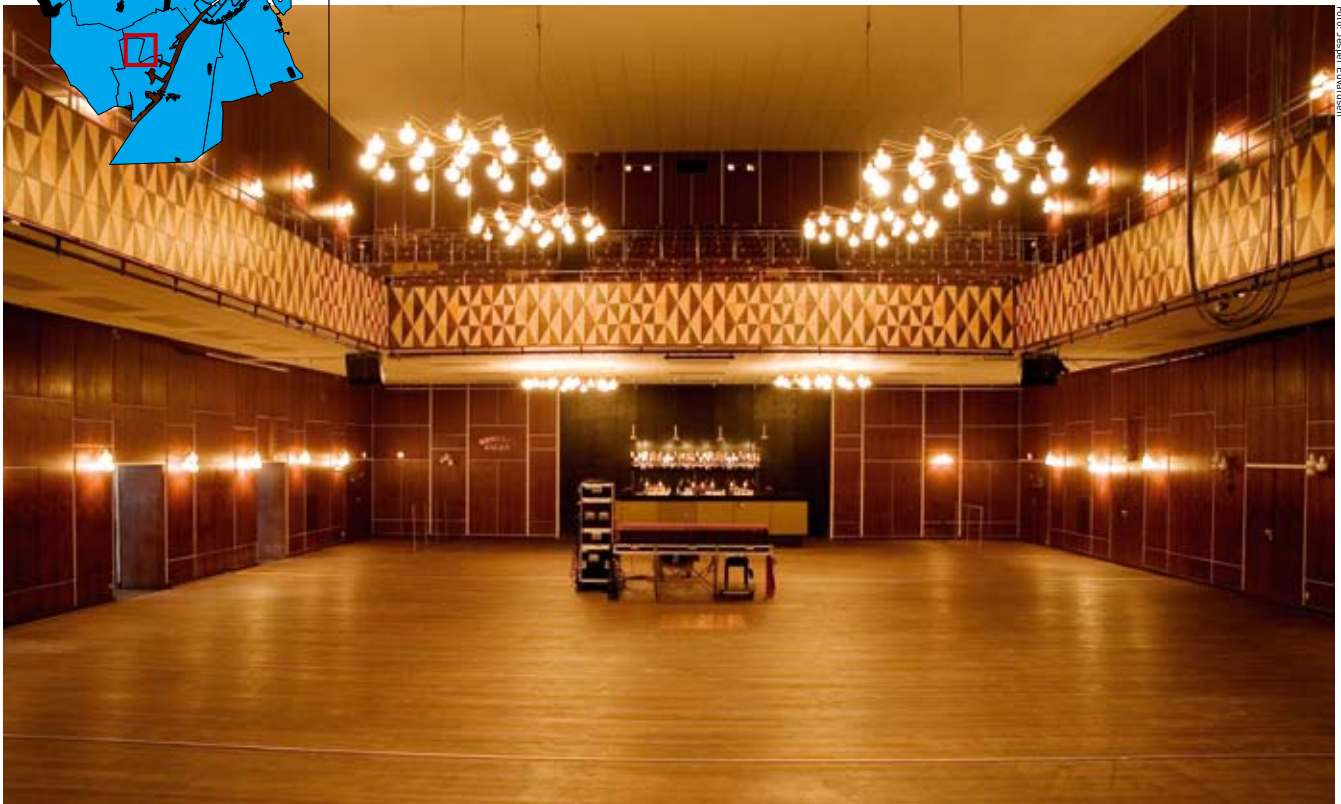
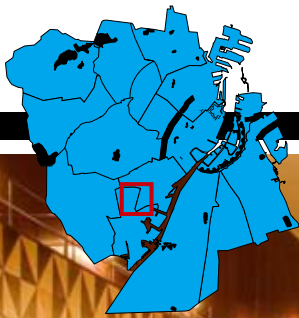

Foto: Jesper Eklundsen

▬ I Vegas største lokale Store Vega er der plads til 1.500 gæster. Mega Vega kan have besøg af 5.000.

MEGA VEGA MÅSKE

En kæmpe koncertsal til rytmisk musik lige bag ved Vega. Københavnske musikelskere kan næsten ikke få armene ned.

▬ I Danmark har rockmusikken ikke de allerbedste koncertrammer. Det skal Mega Vega råde bod på.

Mangt en ivrig københavnsk koncertgænger har sikkert oplevet at stå ude i KB's svedlugtende sportshal eller i Falconer Centrets fimsede mødesal og drømme om at *beame* yndlingsbandet og sig selv til flottere og bedre scenerum.

Nu kan drømmen måske blive til virkelighed. Vega har planer om at bygge en ny koncertsal med plads til 5.000 gæster. Mega Vega skal ligge klos op og ned ad det eksisterende Vega i en lagerhal der i dag huser et industribageri og en VVS-forretning. Det er selvfølgelig ikke gratis at forvandle en gammel lagerhal til rockmekka, og når det kommer til finansieringen afløses store drømme af benhårde realiteter.

Vega kan ikke uden videre ryste alle millionerne ud af sparebøssen og er derfor gået på frierfodder hos dem der kan. Københavns Kommune og Ritt Bjerregaard glæder sig over udsigten til et forbedret musikliv men vil ikke tage stilling til økonomien. Realdania Fonden

MEGAVEGAFAKTA

- ▀ En ny koncertsal til rytmisk musik med plads til 5.000 gæster.
- ▀ Salen kommer til at ligge bag ved det eksisterende Vega.
- ▀ Pris i alt cirka 50 mio. kr.
- ▀ Huset bliver tegnet af Bjarke Ingels Group og, måske, bygget af bygherren Ole Bredtoft.
- ▀ Mega Vega ventes at stå færdig i 2009.

er positive og holder møder med Vega men vil ikke udtale sig om projektet.

Hos Bjarke Ingels Group, der er hyret til at tegne herligheden, er de til gengæld positive.

"Den første store del af finansieringen ser ud til at falde på plads. Det ser meget lyst ud, og vi tror på det," fortæller BIGs projektleder på Mega Vega, Jakob Lange.

Hvis alt går vel står Mega Vega klar til at byde glade gæster og kunstnere velkommen i 2009. Vi krydser fingre. ◀◀

THE HOUSE

Nyhavn 11
Kbh K
32 95 00 24

STEDET

Generationernes Kamp

Engang var Nyhavn for de hårde nysere, og fik man forvildet sig ind i en af gadens baggårde, kom man sandsynligvis ud et par tænder fattigere. Tiderne har ændret sig, og en tur i de nyhavnske baggårde byder i dag på mere behagelige overraskelser – heriblandt Københavns nyeste designhus, *The House – Icons of Denmark*.

Den turistvenlige undertitel lugter umiddelbart af dansk designnostalgi, og den lille 'wall of fame' indeni for døren bestyrker i første omgang mistanken. Navne som Jacobsen, Henningsen og Kjærholm pryder tavlen der til forveksling ligner startopstillingen for 1950ernes danske designlandshold.

Men så snart blikket får lov at vandre i de intime lokaler, står det klart at tingene ikke er helt så enkle. Side om side med de gamle klassikere står nemlig dansk møbelindustriens nyeste frembringelser.

"Vi vil gerne sparke lidt til det hele. Hvis dansk design stadig skal have noget, så er vi sgu nødt til at forny os. Vi har haft den frækhed at vælge nye ikoner ud som *battler* mod de gamle ikoner. Tingene skal skubbe lidt til hinanden," forklarer direktør Henrik Holst og lader ane at der til trods for lokalernes zen-agtige atmosfære stadig er øretæver i luften i den gamle baggård.

Af Gitte Jørgensen • foto Ty Stange

Målet er at vise at dansk møbeldesign faktisk overlevede 1960'erne, og at de nye kreationer sagtens kan måle sig med de legendariske Myrer og Svaner. Og med et ben i hver lejr håber Henrik Holst at kunne tiltrække et bredt publikum – og så vidt muligt give den ulmende talentmasse et skub fremad.

Men der skal selvfølgelig også tjenes penge.

"Vi er en kommerciel forretning, det vil vi slet ikke lægge skjul på. Med alle de risikoe der er i det. Det kan jo blæse lige ind i væggen, men det kan også blive en fantastisk succes!"

udstilling

3. november 2007 – 6. januar 2008

Åben daglig kl. 10-17

NYHED: onsdag åben og gratis adgang kl. 17-21

MAD IN CHINA

Kinesiske visioner år 2050

MAD

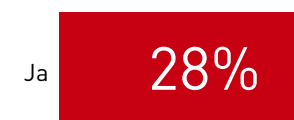
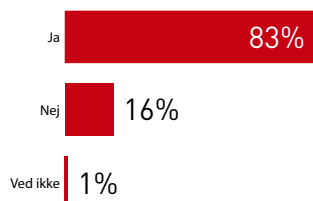
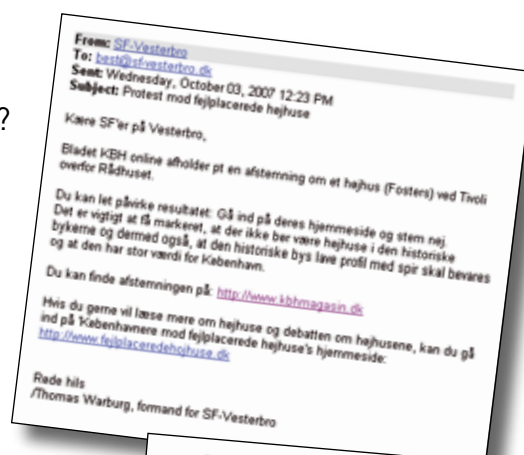
Realdania

DAC | DANSK ARKITEKTUR CENTER

Strandgade 27B · 1401 København K · www.dac.dk

MÅNEDENS SPØRGSMÅL LØD

Burde Tivoli have fået lov til at bygge Norman Fosters 102 meter høje tårn ved Rådhuspladsen?

hver måned stiller KBH fremover på vores hjemmeside et spørgsmål med relevans for København, og resultaterne bringes her på siden ligesom de vil indgå i fremtidige artikler. Vi startede med at spørge om Tivoli burde have fået lov til at bygge det 102 meter høje tårn tegnet af stjernearkitekten Lord Norman Foster.

I februar kunne KBH efter en rundringning berette at meningerne i Borgerrepræsentationen var delte. Socialdemokratiet og de Radikale var for, mens Enhedslisten og SF var imod. Da Venstre og Konservative meldte ud at de også ville stemme imod, valgte Tivoli i juni at indstille planerne.

Projektet vandt prisen Årets Arne (opkaldt efter Arne Jacobsen), og i nogle kredse var der stor begejstring. Der var dog også, særligt i interessegruppen Københavnerne mod Fejlplacerede Højhuse, stor modstand.

Vi syntes det ville være interessant at høre hvad københavnere egentlig mener, men vi ved ikke om vi er blevet kloge.

Efter at have modtaget omkring 250 stemmer var hele 72% for, og kun 25% imod. Men så skete der noget. Opinionen skiftede totalt, og vi endte på det resultat du kan se herover. I samme periode opsnappe vi et par mails (herover) der cirkulerede voldsomt i visse miljøer og blandt personer der kalder

sig selv 'aktivister'. Om de er årsagen til det voldsomme skift i afstemningen, kan vi selvfølgelig ikke tillade os at konkludere på, men kan blot konstatere at højhuse fortsat er et emne der kan få nogle københavnere helt op af stolen. <<

NYT SPØRGSMÅL

Bør København genindføre spørgvognen som afløsning for nogle af busserne?

Stem på www.kbhmagasin.dk

VORES

ALLESAMMENS

Af Tina Brændgaard •
foto Ty Stange

GANG I GADERNE

Københavns Kommune har nu afsat 30 millioner kroner til at fremme gadekulturen i København. Pengene skal blandt andet bruges til et nyt kulturhus på Enghavevej, oplyste baner til gade fodbold seks forskellige steder i byen og en aktivitetspark i Mjølnerparken.

Kunstnere, eventmagere og festglade storbyrotters skrig på mere liv i de københavnske gader handler ikke kun om larm og ballade. Når **vi møder hinanden i byens rum**, er vi med til at fremtidssikre den.

Hele jordens overflade dækket af by. Det lyder som et dystert skrækscenarium fra en science-fiction film. Men hvis udviklingen fortsætter måske ikke så langt fra virkeligheden endda.

For første gang nogensinde har antallet af mennesker der bor i byer nemlig lige akkurat overhalet antallet af dem der ikke gør det.

Med 51 procent af klodens befolkning stablet oven på hinanden i byer, og en global urban befolkning der i 2030 når op på svimlende fem milliarder mennesker, er der fløjtet til kamp om pladsen i verdens store byer.

NUTTET OG DRAMATISK

I København kan folk stadig gå rundt i gaderne uden at træde hælene af hinanden. Det er heller ikke lig med den sikre død at trække vejret, cykle eller gå en tur i byen. Tværtimod er det tit sjovt og hyggeligt.

Men selv om København kan bryste sig af både at blive omtalt som en *city of dreams* i magasinet Wallpaper, og af at være rangeret som verdens 11. bedste by hvad angår kvaliteten af bylivet, er der stadig meget der kan gøres for at få en endnu mere levende, åben og inviterende by. »

BY

Offentlige rum er måske nuttede og rare for nogle af os når vi sidder på en café og drikker kaffe, men byrummet er også et dramatisk rum hvor vi møder drankere, hjemløse og stofmisbrugere.

FUTURES OF CITIES

■ I 2007 bor mere en halvdelen af verdens befolkning i byer. For 100 år siden boede 10% af verdens befolkning i byer og 90% på landet. Hvis udviklingen fortsætter siger prognosen 60% i byer og 40% på landet i år 2030.

■ København lagde 23. – 26. september by til den 51. International Federation for Housing and Planning (IFHP) Verdenskongres under overskriften 'Futures of Cities'. Formålet med kongressen var at sætte fokus på nogle af de udfordringer fremtidens byer står overfor.

Enghave Plads er med sin kombination af caféer og mulighed for gratis ophold et godt eksempel på et demokratisk byrum

Gode omgivelser for ophold og møder er nøglen til en bys succes. Det er det der er fremtiden!

Foto: Claus Larsen

Arkitekt og rektor på Kunstakademiet i Oslo, Peter Butenschøn, langer ud efter København, men giver alligvel byen karakteren 8 i KBHs lille afstemningsrunde.

Peter Butenschøn er arkitekt, kritiker og rektor på Kunstakademiet i Oslo. Han synes København er en udmærket by og bestemt en af de mere åbne, men der er for meget privatbilisme og for mange aflåste gårdmiljøer og bankbygninger med utilgængelige facader.

Der er brug for flere demokratiske byrum hvis byen skal overleve og blomstre i fremtiden. Som for eksempel Islands Brygge, Enghave Plads og Sankt Hans Torv.

”På Sankt Hans Torv er der både caféer med stole udenfor til dem der har råd og gratis bænke til dem der ikke har. Det skaber rum for mødet mellem forskellige mennesker, og på den måde kommer pladsen til at fungere som et demokratisk rum,” forklarer han.

Og møder på tværs af forskellige, og måske endda modstridende, livsformer er altafgøren-

de hvis vi ikke skal ende med at sidde i hver vores lille mavebitre livsstilsenklave og hytte vores eget skind.

”Offentlige rum er måske nuttede og rare for nogle af os når vi sidder på en café og drikker kaffe, men byrummet er også et dramatisk rum hvor vi møder drankere, hjemløse og stofmisbrugere.”

Eller for den sags skyld muslimer eller autonome. Og i modsætning til hjemme i stuen med fjernbetjeningen trygt placeret på armlænet, er byens rum et af de eneste steder hvor vi ikke kan slukke for eller ignorere det der ikke ligner os selv.

”Vi bliver nødt til at møde de fremmede eller det fremmede ansigt til ansigt. Vi har brug for den dialog på steder hvor vi ikke kan flygte,” siger Peter Butenschøn.

» Nansensgade er et andet eksempel på godt, demokratisk byrum. Her er et varieret udbud af butikker og mulighed for at hænge ud – både gratis og på restaurant eller café.

Det får den norske arkitekt til at betragte byrummet som en af de vigtigste demokratiske arenaer i det 21. århundredes multikulturelle samfund.

SJOV BY

KBHs udsendte møder Peter Butenschøn på verdenskongressen Futures of Cities, og en snusetur rundt blandt deltagere og talere tyder på at han ikke er alene med sine synspunkter.

Alle, lige fra danske arkitektstuderende til Ammangs borgmester, synes at være enige om at tiden er løbet fra tidligere tiders store autoritære planbyggeri. Fremtidens byplanlæggere er anarkister der anerkender at alle områder er forskellige og giver den eksisterende lokale vrimmel af forskellige tiltag de bedste betingelser for at gro i samspil med arkitekturen.

Men er det overhovedet muligt at planlægge hvordan folk bor og lever sammen i en storby?

”Jeg tror godt man kan planlægge nogle ting. Det behøver ikke at være sådan at designere og arkitekter skal designe et rum som

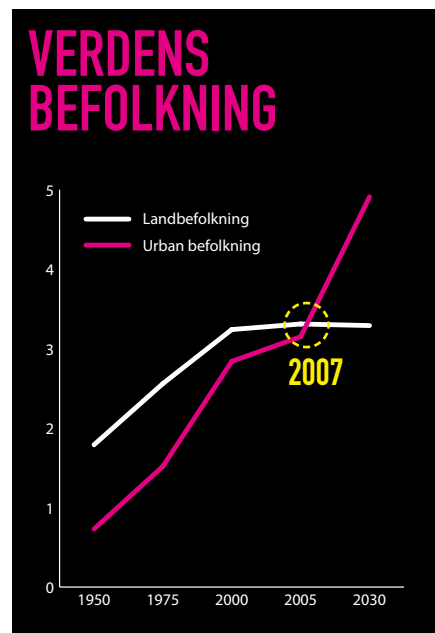
alle synes om. Forskellige events kan også give den form for liv,” fortæller Gitte Marling der er professor ved Center for Arkitektur og Design på Aalborg Universitet og medforfatter til bogen 'Fun City' (2007).

En sjov by er ifølge Gitte Marling fuld af gode oplevelser, og det handler ikke kun om at den skal være leverandør af sansepirring og overgearret tivolistemming.

”Det kan også være den oplevelse at møde folk med en anden kultur. Islands Brygge er et oplevelsesrum, og det er ikke på grund af Københavns Kommunes planlægning. Det er fordi forskellige kulturer har domæne det sted – børnefamilier, de unge smarte, skatere, dem der bare hænger ud og de lokale beboere.”

Gitte Marling forstår godt at forskellige livsstilsgrupper har lyst til at have deres egne steder i byen, men det gør bare byens rum som mødested for kulturel udveksling endnu vigtigere.

”Men det er smaddersvært at skabe de dér rum. Jeg mener det handler om politikken. Om man er bevidst om at lave arrangementer »

» Verdens urban- og landbefolkning (i milliarder) 1950-2030

af forskellig karakter, så det hele ikke bliver for en kulturel elite. Gratisevents er vigtige,” pointerer hun.

KAMPEN OM RUMMET

Hvis byens gader, parker og pladser fungerer som demokratiske kamppladser der tester tolerance og fællesskab – eller mangel på samme – kan det undre at der ikke bliver snakket mere om dem.

Peter Butenschøn mener at det er fordi vi insisterer på harmoniske og høflige byrum, og det er en stor fejl.

”Det er vigtigt at alle har mulighed for at udstille deres frustrationer i det offentlige rum. Uden den slags arenaer skaber vi terrorisme.”

Verdshistorien er proppet med eksempler

på magtkampe udkæmpet i byens rum. Selv i en fredelig by som København er det en smal sag at aflæse hvem eller hvad der sætter dagsordenen. Hvad får lov til at være højt i modsætning til lavt? Hvad får lov at være et monument og hvad bliver nedtonet?

Eller revet ned. Balladen om det heden-gangne Ungdomshus på Jagtvej 69 er et aktuelt eksempel på byens rum som en slagmark hvor forskellige livsstilsgrupper kæmper om et territorium.

Og Peter Butenschøn har kun undren til overs for nedrivningen af huset.

”Det er det mest ukloge greb i nordisk politisk historie at fjerne det hus. Det skaber unødigt konflikt.”

Men hvis et byrum med plads til at tale højt

→ Jarmers Plads er et skoleeksempel på en moderne plads der er affolket og står som et dødt monument. Her mødes man ikke, men skynder sig forbi hinanden – en udemokratisk plads.

VOX POP

TENNA BECK, 26 ÅR, ARKITEKTSTUDERENDE KØBENHAVN

Hvad er det bedste ved København?

Det allerbedste ved København er cykulture. Så synes jeg også det er dejligt når er er fest i gaderne. Når folk laver nogle spontane ting i byrummet. Det er København ret god til. Og den nye cykelbro fra Islands Brygge til Vesterbro er også god!

Hvad er det værste ved København?

Jeg synes det er rigtig kedeligt at der bliver lukket en masse barer fordi der skal være stille og roligt. Det må godt være lidt mere vildt. På Holmen og nogle dele af Islands Brygge er der næsten forstadstilstande.

Hvad er en god by?

Jeg boede i Berlin sidste år, og det synes jeg er en god by. Der er plads til folk. Plads til forskelligheder og ting der ikke er planlagt. Jeg glæder mig til at se hvad der kommer til at ske i kældrene på Carlsberg og i det hele taget under jorden og oppe i luften. Et Ungdomshus og lidt mere plads til folk ville give byen et 10-tal.

KARAKTER TIL KØBENHAVN **9**

DEMOKRATISKE BYRUM

ENGHAVE PLADS

[Foto side 18]

Måske byens mest demokratiske plads med både caféer og indbyggende gratis ophold. I mange år spritternes domæne, men siden Københavns Kommune renoverede pladsen i 1995, er den blevet attraktiv for alle. Især på solrige dage er pladsens springvand midtpunkt for et sammenrend af forskellige mennesker der slår sig ned med en bog, en café latte, en shawarma eller en håndbajer. Der er legeplads til børnene, og lamper sørger for at der er lys til alle slags aktiviteter både dag og nat.

NANSENSGADE

[Foto side 19]

Af samme gode skuffe er gader som Elmegade, Jægersborggade, Blågårdsgade, Lars Bjørnsstræde og Værnedamsvej. Fælles for dem er at de enten er ensrettede eller bilfri, har masser af små sjove specialforretninger, caféer og madsteder og mulighed for gratis hæng ud.

UDEMOKRATISKE BYRUM

JARMERS PLADS

[Foto herover]

Pladsen foran Kubens hovedsæde ryger direkte ind på Peter Butenschøns liste over værste byrum af typen ”store totalitære granitflader der får folk til at udvikle agorafobi” – bedre kendt som frygt for åbne pladser.

SYDHAVNEN ST.

[Foto side 21]

Det gulte betonområde ved Sydhavn Station skriger til himlen om hjælp til at blive et sted hvor mennesker har lyst til og mod på at opholde sig mere end fem minutter ad gangen. For hvis de ikke har det, kan de jo ikke møde hinanden.

ALTERNATIVE BYRUM

BAZAR

Mens vi venter på de planlagte Torvehaller på Israels Plads, kan vi kaste et misundeligt blik vestover. Bazar Vest er et eksotisk indkøbssted i det socialt belastede boligområde Gellerupparken ved

Århus. Den 7.000 m² store bazar er Skandinaviens største og trækker med et kæmpe udvalg af friskbagt brød, kød, orientalske kager, eksotiske krydderier, tæpper, tøj, smykker og isenkram cirka 20.000 besøgende om ugen. Det har ikke kun givet arbejde til en stor gruppe nydanskere, men også skabt rum for at Gellerupparkens beboere og alle mulige andre der kommer forbi møder hinanden.

Byggeselskabet bag projektet, Olav de Linde A/S, har nu etableret en bazar i Odense, Bazar Fyn, og her har selskabet placeret bazaren i centrum af byen. Det skal trække folk ud af ghettoen og give dem et fodfæste i byen. Olav de Linde A/S pønser også på at lave en bazar i Københavnsområdet, men grundene er indtil videre for dyre.

BOROUGH MARKET

I London ligger madmekkaet Borough Market og stråler som et eksempel på hvad anarkistisk byplanlægning kan føre til. Markedet, der kan spores tilbage til romer-tiden, blev i 1999 genskabt af en flok lokale madentusiaster uden offentlig indblanding af nogen art. I dag er det Londons vigtigste madmarked, og det har givet de omkringliggende kvarterer et løft og britiske politikere og byplanlæggere noget at tænke over.

CHRISTIANIA

København har heldigvis også mange levende byrum. Udlandet kigger langt efter områder som Islands Brygge og ikke mindst Christiania der, uagtet stedets politiske problemer, har bevist at når de lokale selv er med til at bestemme hvordan de vil bo, har det positive konsekvenser i form af et kreativt lokalmiljø med høj livskvalitet.

er en positiv indikator på et samfunds evne til at rumme forskelligheder, er det så bare helt i orden at autonome grupper smadrer Nørrebro?

”Nej. Men de gør det fordi de er pressede. De autonome er en vigtig borgergruppe, og at fjerne deres hus er et angreb på kompleksiteten.”

STILLE VEJRTRÆKNING

Et godt byrum består af mange ikke-faste elementer der kan flyttes rundt alt efter hvad rummet bruges til. Der skal også være græs og vand, og i det hele taget er det vigtigt at opfatte byens rum som processer i stedet for færdigstøbte produkter.

”De skifter karakter efter døgnet, efter års-

tider og efter brug, og det er vigtigt. Det er det offentlige rums stille vejtrækning. Det er aldrig færdigt,” fortæller Peter Butenschön.

Det lyder jo alt sammen meget fint, men kommer der virkelig demokratiske, bæredygtige byer ud af at løsne et par skruer og mødes i gaderne?

”Ja,” siger han uden tøven, ”men byrum er svære for arkitekter. De kan godt lide det heroiske billede som ser pænt ud på billeder og i blade. Men byens rum skal konstrueres til brug.”

Og ikke kun for vores blå øjnes skyld. En åben og inviterende by der tilbyder varierede og komplekse miljøer vil helt automatisk opleve

AFSTEMNING

Er København en god by at være i? KBH bad alle interviewpersoner vurdere byen på en skala fra 1 til 10 hvor 10 er det højeste. Gennemsnitskarakteren lander på 8,3. Bedre offentlig transport, et Ungdomshus og lidt mere plads til folk havde sikret byen 10-tallet.

økonomisk vækst. Pengene lægges der hvor folk godt kan lide at være.

”Gode omgivelser for ophold og møder er nøglen til en bys succes. Det er det der er fremtiden!” «

» Omkring Sydhavnen Station har man ikke lyst til at hænge ud og møde andre.

CPH:DOX

I oktober nummeret af KBH kalder Thomas Vinterberg balladen om Ungdomshuset og demonstrationerne på Nørrebro for velgørende. Det får ham til at føle at han trods alt bor i en storby. Andre igen ser aktionerne som udtryk for ren og skær terrorisme. Dokumentarfilmfestivalen CPH:DOX sætter i år politisk aktivisme i byens rum til debat med en stribe nye dokumentarfilm.

CPH:DOX løber af stablen i perioden 9. – 18. november, men festivalens platform for alternative byoplevelser, 'Uortodox', er allerede på spil rundt omkring i byen.

WWW.CPHDOX.DK

TOP 20 VERDENS BYER EFTER LIVSKVALITET

BY	LAND	BY	LAND
1. ZÜRICH	SCHWEIZ	11. KØBENHAVN	DANMARK
2. GENEVE	SCHWEIZ	12. WELLINGTON	NEW ZEALAND
3. VANCOUVER	CANADA	13. AMSTERDAM	HOLLAND
4. WIEN	ØSTRIG	14. BRUXELLES	BELGIEN
5. AUCKLAND	NEW ZEALAND	15. TORONTO	CANADA
6. DÜSSELDORF	TYSKLAND	16. BERLIN	TYSKLAND
7. FRANKFURT	TYSKLAND	17. MELBOURNE	AUSTRALIEN
8. MÜNCHEN	TYSKLAND	18. LUXEMBOURG	LUXEMBOURG
9. BERN	SCHWEIZ	19. OTTAWA	CANADA
10. SYDNEY	AUSTRALIEN	20. STOCKHOLM	SVERIGE

VOX POP

KRISHNAY VARMA
26 ÅR, ARKITEKTSTUDERENDE VED ETH I ZÜRICH, SCHWEIZ.

Er København en god by at besøge?

Ja, meget. Jeg har lige rejst rundt i Europa, og folk er særligt venlige her. Vi skulle ikke engang betale for vores busbilletter. Det er folk, mere end det er byen, der er venlige.

Hvad er det bedste ved København?

Helt klart vandet og den måde det bliver ved med at komme ind i billedet og blande sig med byen. Du orienterer dig i byen gennem disse kroppe af vand og den måde kanalerne bevæger sig på. Og så elsker jeg de røde murstensbygninger!

Hvad er det værste ved København?

Jeg synes det offentlige transportsystem er mangelfuldt. Det burde være muligt at rejse hurtigere gennem byen. Bussystemet var meget ventligt men ikke altid præcist.

Hvad er en god by?

Den er gæstfri og nem at komme rundt i. En god by er også dristig og udfordrer konventionerne på en måde der inspirerer dig til at bo i den by og føle at du er en del af dens fremtid. Alt hvad du bringer ind i byen skal være af værdi for dens indbyggere, ligegyldigt om de har boet der altid, kommer for at arbejde eller er immigranter.

KARAKTER TIL KØBENHAVN **7**

SOFIA MORGADO
38 ÅR, PROFESSIONEL ARKITEKT OG KURSUSLEDER I BYPLANLÆGNING, LISSABON, PORTUGAL.

Er København en god by at besøge?

Det er en smuk by. Bygningerne på havnefronten er meget smukke fra et arkitektonisk synspunkt. Jeg kommer fra et sydligt land og kunne godt tænke mig at der var mere funktionelle byrum, men det er typisk for nordiske lande at bygge smukke objekter side om side uden helt at forstå hvordan urbant design fungerer.

Hvad er det bedste ved København?

Lyset er meget smukt. Dette gyldne lys der får alting til at træde frem. Det gør alting mere plastisk og fuld af kontraster. Og forholdet mellem gader, byrum og mennesker er meget velafbalanceret.

Hvad er det værste ved København?

Jeg synes det er mærkeligt at der ligger så mange mennesker rundt omkring i gaderne. Det er uventet i et så rigt og veludviklet land.

Hvad er en god by?

Rigtig god offentlig transport... Men det er svært at sige fordi byer er så forskellige. Det kommer helt an på byen og landet.

KARAKTER TIL KØBENHAVN **9**

JOÃO TEIXEIRA
54 ÅR, INGENIØR OG BYPLANLÆGGER, PROFESSOR PÅ LISSABONS KATOLSK UNIVERSITET, PORTUGAL.

Er København en god by at besøge?

Ja, absolut! Det er anden gang, jeg er her. Første gang var jeg 17 år, og der er meget stor forskel på dengang og nu. Byen er blevet mere attraktiv for turister og for professionelle på grund af den udvikling der er sket.

Hvad er det bedste ved København?

Det bedste I har lavet er Operaen. Det er et vældig godt projekt der dynamiserer en del af byen der før var lidt glemt. Med Operahuset og de nye bosættelser kan det blive et sted for byfornyelse.

Hvad er det værste ved København?

Det værste er de områder der endnu ikke er blevet restaureret. For eksempel områderne tæt på Tivoli.

Hvad er en god by?

Det er en by med høj livskvalitet for dens indbyggere. Og en by der er en nydelse for turister. En god by er bæredygtig både fra et miljømæssigt, økonomisk og socialt synspunkt.

KARAKTER TIL KØBENHAVN **9**

Nu kører der S-tog hele tiden

Den nye køreplan gør det nemmere end nogensinde for dig at komme hurtigt rundt på S-togsnettet. I dagtimerne er der nu tog hvert 10. minut på alle linjer til og fra city, og i city er der altid kun 2-4 minutter imellem togene. Samtidig er der færre linjer at holde styr på, men flere afgangene end før. Få den nye køreplan på stationen eller tjek dsb.dk/s-tog

Kaffekørsel

Tag en trommeslager og en pilot, tilsæt et 20 år gammelt venskab og krydr med en indædt passion for den aromatiske kaffebønne. Resultatet hedder Kaffeværnen, en lille motoriseret mokkabur der hver morgen fra halv otte til ni pusher den kulsorte drik til kof-

fein-hungrende og kuldske borgere ved Nordhavn Station. For de avancerede byder den rullende bar desuden på både chai-the og bagværk.

Menukort på www.kaffevaernen.dk

Bekostelige bløddyr

Oven på sommerens eldorado af friske og saftige råvarer kan efterårssortimentet være noget af et antilimaks, men for sande gourmetter er det først her det rigtig sjove starter. Det er nemlig nu der skal knækkes skaller og presses citroner

– højsæsonen for det gastronomiske bløddyr over dem alle, østersen, er skudt i gang.

Pris: 125,- for 10 stk.
Løgismose, Ndr. Toldbod 16, Kbh K og
Willemoesgade 9, Kbh Ø

Bananslider

De har været her længe – *slidemobilerne*. Men ingen har tilsyneladende tænkt på at menneskets ansigt ikke er firkantet. Ikke før nu, i hvert fald. Når man skubber coveret på Motorolas nye Z8 op, glider det ind i en rar bananform der ligger godt i både hånd og om hoved. Desuden er den tip-top i multimedieafdelingen, og skærmen skulle være i ypperlig kvalitet – god nok til at se film på. Lidt småt jo, men dog...

Motorola RIZR Z8
Pris: ca. 3.500,-

Fremtids-TV

De første HD-kanaler er kommet, men de fleste *HD-ready* fladskærme på markedet kan ikke modtage dem uden en ekstra boks. Den har TDC (aka YouSee) rodet rundt med i over et år og lover nu at have den til salg fra februar. I mellemtiden sender Sony flere nye full-HD TV på markedet der har HD-modtageren ind-

bygget og den DVB-C tuner der er nødvendig for at kunne modtage digital-TV over kabel-TV. Man slipper for en ekstra boks med endnu en fjernbetjening og får et TV der *virkelig* er fremtidssikret.

Sony Bravia W og X-serie, 40"-70"
Pris: fra 22.000,- (40" W-serie)

Egopleje

Internationale designsucceser er en af de kaniner der hives op af hatten når det danske folke-ego skal poleeres, og med designteamet Wood Woods Running Man-kollektion er der kommet endnu et trofæ på hylden. De iøjnefaldende T-shirts og sweats er nemlig designet for ingen ringere end sports-giganten Nike.

Pris: T-shirts 500,- sweats 900,-
Wood Wood, Krystalgade 4 og 7, Kbh K

2900 Shopping

Først kom Fisketorvet, så kom Field's, og nu har et nyt, funkende og topdesignet shoppingcenter set dagens lys. Denne gang er det Tuborghavnen i Hellerup der lægger land til - og postnummer forpligter.

Ud over gamle kendinge som Netto og Irma byder indkøbsmekkaet således på både wellnesscenter og eksperimenterende samtidskunst.

Tuborg Havnevej, Hellerup

Møblernes legoklods

Montana har egentlig haft deres bord- og bænkeserie Monterey på markedet en rum tid, men relancerer den nu i mange flere mål og farver, så man kan sammensætte de simple former til sit

helt eget minimalistiske møbelmix. En møblernes legoklods!

**Pris: fra 2.100,-
Montana Mobile, Bredgade 24, Kbh K**

Te-kur

Tesaloner og tebutikker har for alvor indtaget byen, og mens medovaen og Pickwicks samlede værker i brevform er røget ud til højre, er eksklusiviteter som parisiske Kusmi rykket ind. Nyeste variant hedder Detox og er efter sigende både afstressende, udrensende og fedtforbrændende.

**Pris: 119,- for 125 gram
Magasin, Kongens Nytorv**

Lysrevolution

En loungestol med lys i - kan man det? Ja! Tricket hedder lysdioder, og firmaet Morfoso har gjort det til sin mission at udbrede den lille energisparer til folket. De proklamerer tilmed at Light Lounger kun er den første raslen med

sablen i kampen mod den forældede glødepære.

**Pris: 11.995 kr.
Illums Bolighus, Amagertorv**

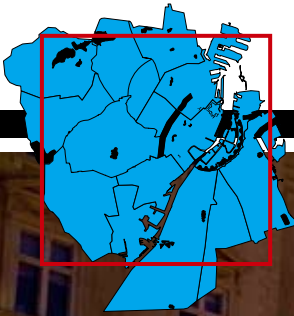

Konceptdesign

En lampe bestående af intet andet end fem plastikfatninger lugter umiddelbart af bondefangeri, men det gælder om at se tingene i det rette perspektiv. Ved selv at udvælge lyspærerne skaber den lykkelige ejer af Cluster Lamp nemlig

sin helt egen, unikke designlampe - og dén originale idé skulle nok være et par tusind værd.

**Pris: 2.295,-
CasaShop, Store Regnegade 2, Kbh K**

– "Nu sidder folk meget ude om aftenen," fortæller Jan Christiansen, "og så skal der også være et godt lys. For at få mere gang i byen skal vi også have mere gang i lyset som i Nyhavn der nu må lyses fuldt op til klokken to om natten."

LYS I MØRKETS BY

'Herren har skabt dagen, natten og lyset - og det må der ikke pilles ved.' Sådan var holdningen til lys i den københavnske nat få år tilbage. Nu sætter Københavns Kommune lys på byen.

BELYSNINGSAKTA

- Skærer lyset i øjnene? Giv dit besyv med på www.kk.dk/byenslys.
- Belysningsplanen er i offentlig høring til den 10. november 2007.
- Belysningsstrategien ventes vedtaget ultimo 2008.
- Forsøgsbelysning er allerede startet af blandt andet Rådhuset og Højbro Plads. Følg selv med i byen.
- Læs om belysning: 'Lys eller ej', Peter Olesen, Thaning og Appel, København 2004

"Det var sgu da på tide," er forfatteren Peter Olesens første kommentar til Københavns Kommunes nye belysningsstrategi 'Natten i byens lys'.

"Det lyder fuldstændig utroligt at der nu sker noget med belysningen af København," fortsætter han.

Peter Olesen udgav i 2004 en tankevækende bog med titlen 'Lys eller ej' hvor han sammenligner Paris med København – om natten. Paris er lysets by, København er mørkets, konkluderede forfatteren dengang.

LIGE MEGET LYS OG SKYGGE

Kommunen forsøger klogeligt at placere sig

mellem det buldrende københavnske mørke og lysets by med den kryptiske strategititel 'Natten i byens lys'. Man skal derfor ikke forvente at kanalrundfarten bliver som en romantisk sejltur på Seinen.

"Lige præcis dét kommer ikke til at ske," fortæller stadsarkitekt for Københavns Kommune, Jan Christiansen.

"I Paris mimer man dagslyset. I København vil vi lyssætte særlige kvaliteter og detaljer ved husene som man ikke ser om dagen. Vi vil ikke genskabe dagslyset men tolke København med nattelys."

Det betyder konkret at historiske bygningsværker, statuer og pladser også får lov til at lyse op om natten. I parkerne og de historiske

Til Kultur natten den 12. oktober tændte kommunen for den nye belysning på Højbro Plads. Træerne er belyst nedefra, og de gamle gaslamper er genskabt med energibesparende pærer.

LYSTEMAER

Kommunen arbejder med fem belysnings-temaer der tilsammen beskriver målet.

- **BYLIV** Der skal watt på myldrepunkter, pladser og cafégader.
- **IDENTITET** Lyset skal fremhæve byens nordiske identitet med vinterens tussmørke, sommerens blå nætter og farvet lyssætning.
- **IDÉ OG ÆSTETIK** Lyset skal skabe skønne oplevelser i byen med en effektbelysning af udvalgte bygninger og træer.
- **FUNKTION** Lyset skal skabe sikkerhed og tilgængelighed i København.
- **MILJØ** Den nye lyssætning sparer strøm og er godt for miljøet og kommunekassen.

Absalon på Højbro Plads har fået lys.

I de fleste andre europæiske storbyer har man længe arbejdet med byens belysning.

Fiolstræde.

■ Berlinerblå gader, middelhavsbelyste restaurationsstræder og Times Square-stemning på Rådhuspladsen. Det bliver den nye nat i København.

stræder bliver der derimod værnet om mørket og mystikken, månen og stjernerne.

KNIPS PÅ STIKKONTAKTEN

Der er også godt nyt til alle lyseslukkere af en anden simpel grund.

“Laver vi en provokerende lyssætning, så folk brokker sig, er det bare et knips på stikkontakten. Det er så dejlig enkelt med lys,” fortæller Jan Christiansen.

“Men,” fortsætter han i en dyb vejrtrækning, “København bliver ikke noget lyshelvede. Det forbliver en mørk by. Men derfor må der gerne være lidt spil i lyssætningen. Vi har mange historier at fortælle om København, også om natten.”

■ Flere bygninger vil fremover blive oplyst om natten som fx Thorvaldsens Museum er det i dag.

kend kbh 09

Litteraturens København

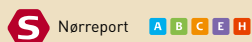
København har i flere århundreder været den foretrukne party-by for nordens kloge hoveder – og byen er fuld af gode historier om gale forfattere, vilde digtere og skønne musere. På en tur rundt gennem byens parker, museer og skumle sidegader kan man gå i hælene på både Strindberg, Ibsen, Kierkegaard og Dan Turéll.

1 TOVE I BARNDOMMENS GADE

”Jeg er din Barndoms Gade, jeg er dit væsens rod...” digtede 40’er-forfatterinden Tove Ditlevsen om det skumle Hedebygade hvor hun voksede op. Som voksen og fejret forfatterinde slap hun aldrig sin kummerlige barndom, og trods sin succes blev hun ikke glamourøs, men forblev bramfri og folkelig.

ARBEJDERMUSEET • RØMERSGADE 22 • KØBENHAVN
VISER ARBEJDERLEJLIGHEDER FRA DENGANG

2 KAMMA - TIDENS KVINDelige IDOL

Kamma Rahbek var det litterære Københavns kvindelige superstjerne i begyndelsen af 1800-tallet: Smuk, festlig og strålende begavet. Det var hér hos Kamma og manden Knud på det idylliske Frederiksberg at guldalderens kloge hoveder, som H.C. Andersen og Oehlen-schläger, kom forbi til kagebord og den seneste sladder. I dag er Kammass stilige hjem museum, og besøgende kan frit gå gennem de lyse stuer og indsnuse stemningen.

BAKKEHUSMUSEET • RAHBEKS ALLE 23 • FREDERIKSBERG

3 SØREN KIERKEGAARD I DET GRØNNE

”Gift Dig eller gift Dig ikke, Du vil fortryde begge Dele...” skrev Søren Kierkegaard i 1843 - og man må jo indrømme at manden har ret! I dag kan man møde filosofen i buskadset i Det Kongelige Biblioteks Have hvor hans statue minder forbipasserende om livets alvor. Rundt om den alvorlige filosof ligger hans meget morsomme bøger – og hans forfærdige roman Enten-Eller er i øvrigt perfekt til en tur i det grønne.

DET KONGELIGE BIBLIOTEKS HAVE • SLOTSHOLMEN

I samarbejde med

MUSEER
I KØBENHAVN
- OG OMEGN

Læs mere på
www.mik.dk

foto Ty Stange

4 ONKEL DANNY HOLDT AF HVERDAGEN

Dan Turèll var 70erne og 80ernes store ikon, en højt begavet forfatter i sort kappe og neglelak. Trods den tjekkede stil fik han tilnavnet Onkel Danny, for han foretrak at være nede på jorden blandt almindelige mennesker på Vesterbro. Her gik han gaderne tynde og digtede blandt andet det berømte: "Jeg holder af hverdagen..." På Politihistorisk Museum kan man se et stykke af hans inspiration, nemlig en hashklump, doneret af hans enke Chili.

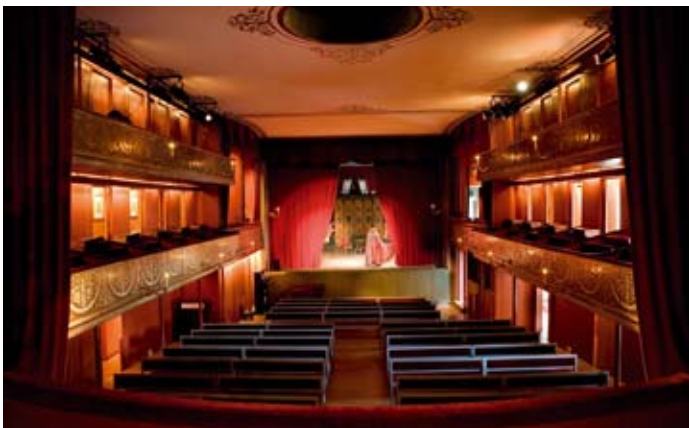
[POLITIHISTORISK MUSEUM](#) • [FÆLLEDEJ 20, 2200 KØBENHAVN N](#)

5 STORM P. - EN MORSOM ANARKIST

Storm P. var en af de første satiretegnere i Danmark og far til avisstriber som Peter og Ping, Tre Små Mænd og andre hit-tegneserier fra før Supermand fløj ind fra Amerika. Storm P. var et anarkistisk multitalent - og han var altid fuld af ironisk lommemfilosofi, når han spidgede det moderne menneske i sine små oneliners, de såkaldte "Fluer": "Ak ja, livet er svært - men matematik er sværere."

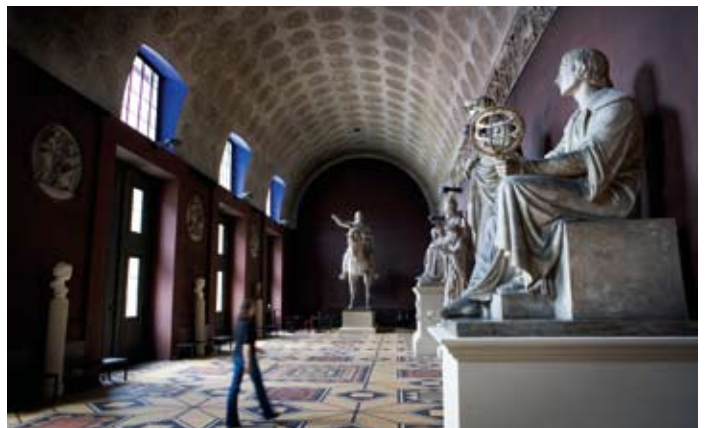
[STORM P.-MUSEET](#) • [FREDERIKSBERG RUNDEL, 2000 FREDERIKSBERG](#)

6 IBSEN OG STRINDBERG PÅ BYTUR

København var sidst i 1800-tallet det hote "gå-i-byen"-centrum for Nordens mest berømte kunstnere. Her i byen var der frisind og frihed, og man kunne møde både Hamsun, Strindberg og Ibsen i debat om den nordiske litteratur - eller bare med en god, dansk øl i hånden. Norges store dramatiker Henrik Ibsen lod da også sit skandaleramte drama Et Dukkehjem opføre allerførst netop hér i København.

[TEATERMUSEET I HOFTEATRET](#) • [CHRISTIANSBORG RIDEBANE](#) • [18 KØBENHAVN K](#)

7 H.C. ANDERSEN HELT OPPE PÅ TÆERNE

H.C. Andersen var med fremme i forreste række da Danmarks berømte billedhugger Bertel Thorvaldsen i 1838 kom hjem efter 20 år i Italien. På Thorvaldsens Museums gule mur, ud mod Gammel Strand, kan man stadig se hvordan hele København var på tæerne på den store dag; for her står den lange digter og vinker velkommen tilbage sammen med byens andre kendisser.

[THORVALDSENS MUSEUM](#) • [BERTEL THORVALDSENS PLADS 2](#) • [KØBENHAVN K](#)

8 DEN VELKLÆDTE ADAM MED GULDHORNENE

Digteren Adam Oehlenschläger skylder faktisk Guldhornene sin karriere som velklædt nationalskjald. Hans romantiske digt om de to horn, der blev fundet på en mark af en bondepige, har nemlig været fast læsestof i skolerne lige siden - og da de to horn blev stjålet og ødelagt i 1802, så man det som en reel national katastrofe. De er faktisk lige blevet stjålet og fundet igen - men denne gang var det kun kopier.

[NATIONALMUSEET](#) • [FREDERIKSHOLMS KANAL 12](#) • [KØBENHAVN K](#)

**“Jeg fiser lidt hjemløs
rundt og prøver at finde
en giftgrund jeg kan
hænge ud på.”**

Af Lasse Korsemann Horne

Kendt for jovial **street art**, finurlige **tegninger i Politiken** – og for at være **kendt og anonym** på samme tid. Mød eks-gadekunstneren **HuskMitNavn** der søger opmærksomheden, men insisterer på anonymiteten.

For enden af en øde industrivej på Amager ligger HuskMitNavns atelier. Det har engang været et lille kontor der nu er proppet med tuschpenne, malerbøtter og pensler. En stor presenning fylder hele det ene hjørne af atelieret. Den har tidligere udsmykket Ballroom-teltet på Roskilde Festival. På væggen hænger plakaten til Copenhagen Jazzfestival 2005 med HuskMitNavns letgenkendelige figurer.

”Idéen med de ting jeg laver er at nå ud til folk. Jeg vil gerne have et stort publikum. Det er også derfor jeg har lavet kunst på gaden hvor folk genkender sig selv. Derfor laver jeg ikke abstrakt maleri. Jeg kan godt lide at lave noget hvor folk tænker: ‘Nå, okay, jeg er ikke den eneste som sidder og keder mig i vaskeriet.’”

HuskMitNavn smiler en smule træt. Han er lige blevet far og har været tidligt oppe. Hans brune øjne og røde skæg giver ham et mildt morgenudtryk.

Blandt københavnere er han nok mest kendt for sin gadekunst i form af plakat-kampanjer med tuschtegninger på byens vægge med titler som ‘Vinterpik’ eller Irak-kommentaren ‘Sig nej til krig – ja’.

”Jeg prøvede at skemalægge min gadekunst, så den blev effektivt eksponeret i gadebilledet. I starten var der ingen der satte navn på deres gadekunst, så det valgte jeg at gøre med et kækt dæknavn.”

BESKYLDT FOR AT SÆLGE UD

Gadekunsten er stadig et forholdsvis nyt fænomen i Københavns gader. Det er en svær genre at definere, men i den brede version dækker betegnelsen al ulovlig udsmykning der taler til en bred skare, og som ikke er vandalisme. Hvilket er lidt af en smagssag.

Filosofien bag gadekunsten er at den skal opsøge folket i øjenhøjde. Derfor er gaden blevet til et fælles, offentligt atelier.

”Jeg kørte sur i graffiti fordi miljøet er meget regelbundet i dets kunstneriske udtryk: Det er et ‘piece’, og det er et ‘tag’. Jeg ville hellere lave noget der talte til alle folk, og hvor jeg selv bestemte reglerne. Derfor begyndte jeg at lave gadekunst. Det er en fed kunstform »

” Mange folk tror de får skåret halsen op så snart de krydser Dronning Louises Bro.

» Permanent gavlmaleri i Kreuzberg, Berlin, malet i 2005. Det er 20 meter højt og 11 meter bredt. Gavlen tog seks dage at male sammen med tre assistenter.

Jeg kan godt lide at lave noget, hvor folk tænker: 'Nå, okay, jeg er ikke den eneste som sidder og keder mig i vaskeriet.'

OM NORMALISERINGEN AF CHRISTIANIA

"Projektet med at ville normalisere Christiania er en misforståelse. 'Normalisering' – det er jo et helt sindssygt ord. Hvad fanden er normalisering? Det lyder som noget en racedoktor kunne have fundet på i Det Tredje Rige: 'Nu skal vi normalisere alle dem her, så bøsserne sender vi i gasovnen'. Jeg synes det er noget fis."

fordi alt i det offentlige rum har en funktion. Det har kunst ikke. Gadekunst er tegn på menneskeligt overskud – der er ingen, der får penge for det. Gadekunsten er til glæde for folk som en lille pause i gadebilledet."

"Men for et par år siden blev jeg indhentet af de første mønstre som folk så i gadekunsten, og så var jeg ligesom endt ved udgangspunktet og de regler jeg ville væk fra i første omgang. Derfor holdt jeg op mens legen var god."

"Nogle gange er jeg blevet beskyldt for at sælge ud – men i forhold til hvad? Det synes jeg ikke er fair fordi jeg har ikke fulgt noget regelsæt. Jeg forsøger at bevæge mig mellem genrerne."

Selv om det er to år siden HuskMitNavn sidst har lavet gadekunst, får han stadig æren – eller skylden – for meget af det der hænger rundt om i gaderne – sidst i forbindelse med nedrivningen af Ungdomshuset.

"Det var nemlig rigtig sejt," ler HuskMitNavn fornøjet.

"Fordi jeg har overhovedet ikke udsmykket noget som helst derinde. Jeg var i Århus for at lave en udstilling da min mor ringede og fortalte mig at jeg var på TV2 News der blev ved med at *loope* historien om at: 'I Ungdomshuset har Björk og Nick Cave optrådt og HuskMitNavn udsmykket væggene'."

"Ja, det var meget fin reklame."

HuskMitNavns øjne funkler af fryd over den fornemme fejltagelse.

"MIN KÆRESTE BLIVER SINDSSYG"

Foran ateliervinduet på femte sal står der en gammel, grøn lænestol. Her sidder HuskMitNavn og finder på teksterne til sine illustrationer og malerier. Fra vinduet er der en fantastisk udsigt over København fra Nordhavns begyndende skyline, Marmorkirkens enorme kuppel til indre bys sirlige tårns spir. HuskMitNavn har brugt byen som legeplads i årevis. Hvad synes han om byens udvikling i de sidste år?

"Byen har bredt sig ud de sidste 10–15 år. Før gik vi altid i byen inde ved Kultorvet eller i indre by – man kunne måske være helt vild og

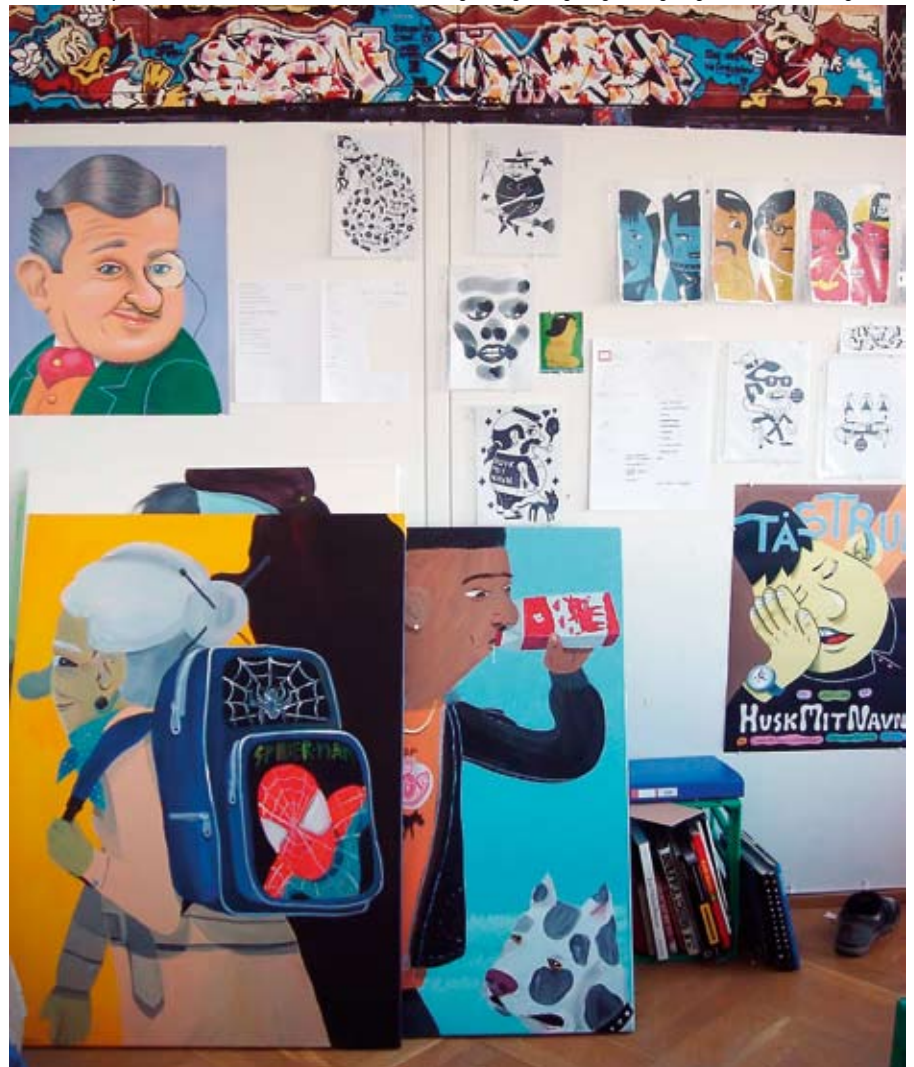
trille ud på Rust. Men så var man eddermame også ude på prærien."

Så skete der noget. Jeg tror det var i forbindelse med at Vega åbnede. Lige pludselig åbnede hele byen op. Nu kan du sagtens finde cool steder rundt om på brokvartererne. Det synes jeg er fedt."

Men HuskMitNavn ser tøvende ud og sætter kasketten tilbage på sit kortklippede rødbrune hår. Og så kommer det 'men' der har luret i hans stemme:

"Alle de steder, jeg synes er sjove, er forsvundet. Jeg er til forfaldne industriområder, og de er jo blevet slagtet. Der er næsten ingen

Atelieret på ønskeøen med malerier til en udstilling i Belgien og originaltegninger til t-shirt designs.

Det København som jeg holder af med små træskure og forladte byggegrunde - det bliver jo fældet hurtigere end regnskoven.

» Den sidste hånd bliver lagt på en tegning. Farveblyant og faveit papir, 2006.

» Husmaleri på Christiania.

» Tegnebord med forsidetegning til bogen *HuskMitNavn 2* der udkommer på Borgens Forlag her i november.

tilbage. Så jeg fiser lidt hjemløs rundt og prøver at finde en eller anden giftgrund jeg kan hænge ud på."

Han ler ad sig selv og tager en slurk vand:

"Ja ja, min kæreste er også ved at blive sindssyg af at høre mig ævle om at alt var meget bedre i gamle dage."

KØNSLØS SOM TAASTRUP

Men på trods af kærestens formaninger kan HuskMitNavn ikke helt lade de gamle dage for ti år siden ligge. Dengang cyklede han rundt i byen for at finde nedlagte banelegemer og tomme fabrikker for at male graffiti. Det udviklede sig til at han gik på opdagelse efter sjælen i de tomme og glemte huse.

"Tag nu det gamle Islands Brygge ude ved Sojakagefabrikken. Det var et sted med sindssygt meget sjæl. Så river man det hele ned, og der flytter en masse mennesker ind. Fra at være et tomt område med masser af sjæl er det lige pludselig et område med en masse

mennesker, men uden sjæl. Det er et kønsløst sted med en stemning af Taastrup. Islands Brygge er som en soveby midt inde i byen! Det er sygeligt tamt."

"Det København som jeg holder af med små træskure og forladte byggegrunde - det bliver jo fældet hurtigere end regnskoven."

"FYR OP UNDER BAGHUSENE"

Der gemmer sig en garvet by-ulk i HuskMitNavn, og han er ikke bleg for at give sit bud på et København der er mere spændende end det arkitekterne planlægger.

"Jeg kunne godt ønske mig at man tænkte i helhedsplaner. At man ikke byggede kvarterer med udelukkende luksuslejligheder eller »

HUSKMITNAVN

- Født 1975
- Uddannet som billedskolelærer i 2001
- Startede med graffiti i 90erne
- Blev offentlig kendt med sin gadekunst i 2001 under navnet HuskMitNavn
- Af større værker kan nævnes husgavlen i Berlin, Ballroom-frisen på Roskilde Festival (2005) og Copenhagen Jazz Festival plakaten (2005)
- Han har udgivet en bog med tegninger på Politikens Forlag i 2006
- Derudover utallige galleriudstillinger i Danmark og udlandet

SIGHTSEEING MED HUSKMITNAVN

HuskMitNavns bud på en spændende sightseeing i København er en af de mere utraditionelle ruter der foruden Fiskerhavnen, giftgrunde på Ønskeøen og det trøstesløse Nordvestkvarter omfatter Nørrebro.

”Hvis jeg skulle guide folk udenfor København rundt i byen, ville jeg tage dem med til Nørrebro – fordi mange folk tror, de får skåret halsen op så snart de krydser Dronning Louises Bro. Og det passer jo ikke. Nørrebro er et af de få steder i København der har en urban stemning. Ved Nørrebro Station kunne man godt forestille sig at være i Østlondon. Der er busos, folk der vælter rundt og alt for smalle fortove.”

”Nørrebrogade på en sommernat – dér har vi noget ordentligt gadeliv: Arabere der sidder på gaden og spiser falafel, og små unger der fiser omkring som skulle have været i seng for ti timer siden! Jeg holder af de steder hvor der er plads til at folk kan realisere deres ambitioner om at åbne en butik eller bo midt i byen hvis de vil – uden at skulle være millionærer. Jeg kan lide at København ikke udelukkende er en by for folk med penge – endnu.”

erhvervsområder. Hvorfor ikke bygge varieret med respekt for det der ligger der i forvejen?”

”Jeg kunne også godt ønske mig at man havde bevaret nogle af baghusene. Det ville være en vigtig ressource i forhold til småindustrien og det kreative miljø i København. Der kunne folk leje sig ind i stedet for at flytte til Berlin hvor man får et halvt loft for 1.800 kroner. For det er tendensen i den københavnske kunstscene. De er flyttet hele banden!”

HuskMitNavn har talt sig varm, og der er ingen træthed at spore i hans stemme længere. Han har smidt sin røde hættetrøje og gestikulerer omkring sig i det farvestrålende atelier.

”Hvis København skal gøres til en kreativ storby, så skal der fyres op for en masse billige

værksteder og boliger. Så ville folk fra andre lande også flytte til byen. Det handler nemlig ikke kun om at få folk til at blive. Berlin og London er sprudlende steder fordi folk fra udlandet flytter dertil.”

Der er et lattermildt opgivende udtryk over HuskMitNavns ansigt. Sidste efterår måtte han som mange andre rømme A-huset, og i juni blev bygningen der rummede hans sidste atelier også lagt ud til luksuslejlighedsbyggeri. Måske er København kun et sted for kunstnere med børn og en god økonomi?

”En god by skal bestå af forskellige mennesker – det er jo det en by går ud på. Byen er til for alle de skæve eksistenser der ikke synes Naskkov var sjov at bo i!” ◀

→ Skulpturer fra udstillingen *Tåstrup* om opvæksten på den københavnske vestegn i 80'erne. Galleri Charlotte Fogh Contemporary, Århus, 2007

ALLE ER SPRUNGET UD...

...det er in at være queer, og der er mere gang i homokøbenhavn end nogensinde før – vi guider i næste måneds KBH...

En tur i parken

Spanske Nani Marquina er for tæppeverdenen hvad Pelé er for fodbolden – en vaskeægte legende. Først skabte hun røre i designdammen med sit tæppe af cykelslanger, og senest er det blevet til en rosenhave i filtet uld der kan forvandle enhver efterårsgrå lejlighed til en sommerdag i Kongens Have.

Pris: 19.900,-
Interstudio, Gammel Køge Landevej 22,
Valby og CasaShop, St. Regnegade 2, Kbh K

Punkpryd

At gå fra hanekam og sikkerhedsnåle til noget så småborgerligt som løse stuetæpper er lidt af et kvantespring. Ikke desto mindre har punkens bedstemor, Vivienne Westwood, sagt ja til at lege med en af tæppebranchens absolutte sværvægttere, britiske The Rug Company – og resultatet er da også noget ud over det sædvanlige.

Pris: 23.200,-
The Rug Company, Callisensvej 5, Hellerup

Totalløsning

Minimalismen har tabt pusten de senere år, og det er ikke længere fy-fy at skrue op for både farver og mønstre når hjemmet skal shines op. Skal den have på alle tangenter, er designer Concetta Gallos blomstrende univers det oplagte valg.

Pris: 3.500,-
R.O.O.M., Nørregade 12, Kbh K

Ind til skindet

Når elskende filmruller rundt foran den knitrende pejs, sker det sjældent på et væg-til-vægtæppe fra Tæppeland eller et kludetæppe fra Ikea. Den slags akrobatik kræver den helt rigtige rekvisit: Dyreskind. Har man ikke råd til pompøse bjørneskind, kan behåringen fra fritgående, islandske lam sagtens levere den lumre stemning.

Pris: fra 650,- til 850,-
Skindhuset, Skindergade 6, Kbh K

Italienske jonglerier

Det kan være farligt at have for mange bolde i luften, men italienske Missoni mestrer tilsyneladende jongleringens svære kunst. Ikke alene har firmaet stor succes med sin stilfulde tøjkollektion, men også interiørafdelingen kører på skinner – ikke mindst takket være en flippet tæppekollektion.

Pris: 23.895,-
Kozmo, Pakhus 12, Dampfærgevej 10, Kbh Ø

Callisensvej 5, 2900 Hellerup
T +45 3940 11 55 F +45 3940 11 85
E copenhagen@therugcompany.dk
www.therugcompany.dk
Swirl and Stripe by Paul Smith

**THE
RUG
COMPANY**
Håndknyttede ægte Tæpper

Bittersøde minder

Et af slikihistoriens største overgreb skete omkring 1990 da Haribos legendariske Pinocchio-kugler af uforklarlige årsager skiftede navn til Pepito. Man kunne tolke HAYs Pinocchio-tæppe som en stille hyldest til de farverige og suk-

kerglaserede lakridskugler der aldrig siden blev helt de samme.

Pris: fra 1.999,-
HAY CPH, Pilestræde 29-31 og Illums
Bolighus, Amagertorv 10, Kbh K

Design i fodhøjde

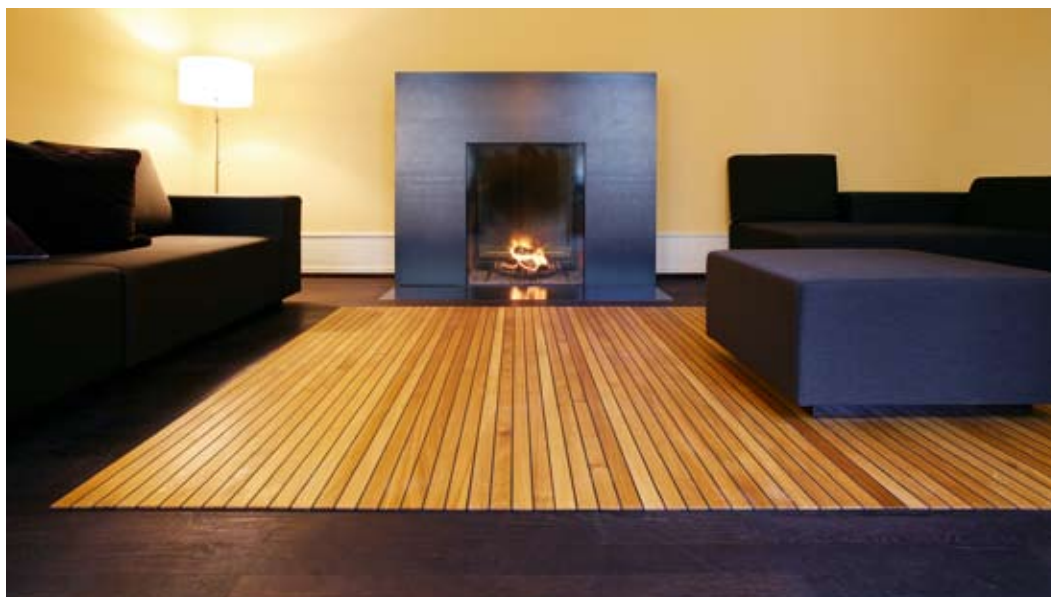
Det løse tæppe er kommet på designernes dagsorden, og hvad der tidligere lugtede af hjemmesko og plejehjemsæstetik, er nu uundværligt i ethvert med-på-noderne interiør. Tiden er inde til at udstyke stuegulvet, og KBH guider igennem de mest skudsikre gevandter.

Finsk Feng Shui

Ifølge Feng Shui-disciple er det ikke ligegyldigt hvor skabet står hvis de mentale batterier skal lades op, og med finske Woodnotes' neddæmpede, nordiske design på gulvene skulle det være muligt at etablere harmoni helt fra grunden.

Pris: 5.995,-
Fick, Gl. Kongevej 148, Frb C,
Illums Bolighus og Paustian

På den hårde måde

Design handler i høj grad om at tænke 'uden for boksen', og hos schweiziske Ruckstuhl har man taget konsekvensen af det dogme. Firmaet har udfordret det gængse tæppekoncept og skabt et tæppe - i træ! Legno-Legno hedder kuriøsiteten, og den kan såmænd rulles sammen som et helt almindeligt gulvtæppe.

Pris: fra 7.949,-
Paustian, Kalkbrænderiløbskaj 2,
2100 Kbh Ø

Ryarenæssance

Da ryatæpperne måtte vige pladsen til fordel for 1980ernes spejlvægge, troede mange, det var enden på det langhårede fænomen. Den robuste rya ånder imidlertid stadig og har i svenske Kasthalls kyndige hænder forvandlet sig til et festfyrværkeri i luksusklassen.

Pris: 4.175,- pr. m2
Nyt i bo, St. Kongensgade 88, Kbh K,
Illums Bolighus og CasaShop

Tæpper på polsk

Det kan kun være et spørgsmål om tid før de københavnske designforretninger får pudset importbrillerne og får øje på det polske firma Moho der siden 2004 har fodret tæppeentusiaster med den ene uldne delikatesse efter den anden. Indtil da kan de iøjnefaldende designs erhverves over nettet.

Pris: fra 747 euro
Kan bestilles på www.mohodesign.com

NORDISK FILM BIOGRAFER PRÆSENTERER

Opera

I SAMARBEJDE MED
The Metropolitan
Opera
i biografen

Se otte nye operatransmissioner i verdensklasse fra The Metropolitan Opera i New York på biografens store lærred og med den optimale lyd.

ROMEO OG JULIE

HANS OG GRETHE

MACBETH

MANON LESCAUT

PETER GRIMES

TRISTAN OG ISOLDE

LA BOHÈME

REGIMENTETS DATTER

Opsætningerne vises i knivskarp HD kvalitet med perfekt lyd og i fuld længde med pauser.

**FORESTILLINGERNE VISES DIREKTE
FRA NEW YORK I METROPOL**

Vi begynder med Romeo og Julie i Metropol lørdag den 15. december, hvor transmissionen vil være DIREKTE. Søndag den 30. december blænder vi op for transmissionen i Imperial.

Se hele programmet, bestil billetter og tilmeld dig nyhedsbrevet på OperaBio.dk

Ved Vesterport · København

Vesterbrogade 1 · København

VÆLG 6 STEDER I KØBENHAVN

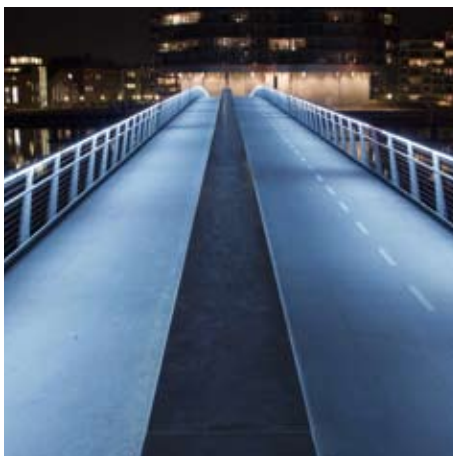
3 der *topper*

3 der *flopper*

Af Nanna Schultz Christensen, 25 år

Studievært på Boogie, tidligere fotomodel.

TOP

BROER

Jeg elsker at nyde udsigten fra de høje broer i København, især når det er mørkt. En af de fede ting ved København er at man ikke skal særlig højt op før man kan se ud over byen. Broen ved Dybbølsbro Station tilbyder et helt særligt syn om natten. De rodede skinner under dig, udsigten ud over havnefronten (med undtagelse af Fisketorvet) og udsigten ind over byens tinder. De forskellige årstider oplevet på sådan et sted kan skabe de mest fantastiske sindsstemninger.

VESTRE KIRKEGÅRD

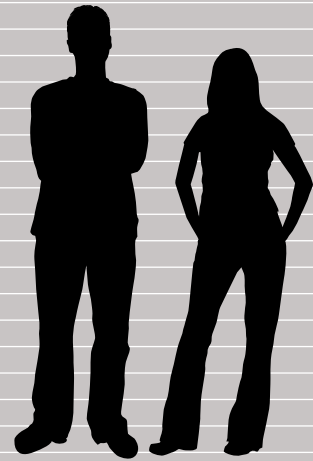
Jeg flyttede til Sydhavnen for tre år siden og opdagede hurtigt en masse små oaser i området. Vestre Kirkegård er en af dem. En stor, smuk og velholdt have med små søer, store gamle træer og næsten ingen mennesker. Det er enormt idyllisk og lidt melankolsk på samme tid, og den stemning kan jeg rigtig godt lide.

 Sydhavn eller Sjælør
 Enghave

CAFÉ BANG & JENSEN

Jeg synes at København mangler caféer med visioner. Jeg er træt af alle de caféer der skyder op i byen med den ene åbenlyse vision: at tjene penge på *overprized* caffè latter. De køber det billigste interiør fra IKEA, laver en brunch hvor ordet 'øko' skal indgå mindst fire gange og får noget moderne kunst på væggene...gaaab! Bang & Jensen tilbyder et langt mere vedkommende cafémiljø og en indretning der gør at jeg ofte føler at jeg træder ind i en kollektiv dagligstue når jeg kommer der. Der er lidt Berlin over det, og det kunne København godt tåle noget mere af.

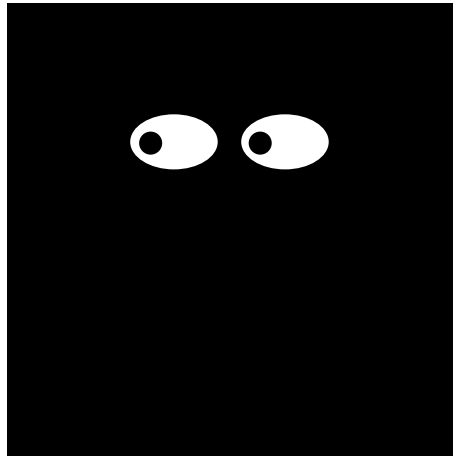

FLOP

LIGUSTERHÆK-MENTALITET

Mennesker der har valgt at bosætte sig i København, men ikke kan kapere storbyens fænomener. Har netop læst i min avis at mange i indre by nu begynder at brokke sig over, og stifte foreninger mod, den støjrygerne udenfor klubberne og caféerne laver. Herre jemini! En storby skal have lov til at støje, stråle, runge og vibrere. Lad være med at bosætte dig på Istedgade hvis du ikke kan acceptere narkomanerne og lad være med at tro at byen lukker ved midnat fordi du skal have din skønhedssøvn og lufte din lille hund tidligt næste morgen.

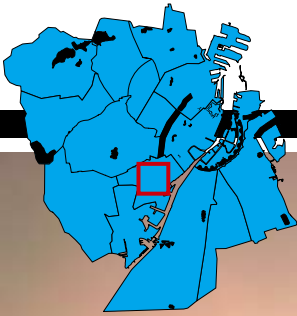
LYS PÅ BYEN!

Vi er en af de eneste storbyer i verden der ikke oplyser vores vigtigste arkitektoniske bygninger efter mørkets frembrud. Tænk bare på byer som Barcelona og Paris. Modargumenter som 'så kan man jo ikke se stjernerne' eller 'man skal kunne skelne mellem dag og nat' er efter min mening endnu engang udtryk for at nogle ikke har forstået at København er en storby. Det er ved at blive vinter, og mørket sænker sig over byen tidligere og tidligere. Lys på flere bygninger vil indbyde til mere udeliv og derved få København til at summe lidt længere end den gør i dag.

STRØGET

Strøget i København er bare nederen! Et misk-mask af kædeforretninger, identitetsløse butikker og caféer/barer og restauranter med byens laveste standarder. København er en turistby, det kan man ikke komme udenom, men det begrundes vel ikke at Danmarks mest turistbesøgte gade skal være en lang uigennemtænkt præsentation af ravklumper, china-boxe og koksgrå fleecetrøjer.

– “Vi mener at LEGOhusene med de mange forskellige funktioner – butikker, erhverv og boliger – kan være med til at iværksætte en positiv udvikling som vil kunne løfte hele Skelbækgade-området,” siger Bjarke Ingels. Husene ville i hvert fald sætte sit præg på byens silhuet.

LEGOFAKTA

- Boliger, kontorer, butikker, fitness og hotel fordelt på 50.000 m² og 100 meters højde.
- Huset er tegnet af Bjarke Ingels og tegnestuen BIG.
- Bag LEGOhusene står en gruppe af investorer, blandt andre Peter Sextus fra Samsøe Samsøe og Peter Lauerens fra Forlaget Benjamin.
- Om navnet ‘LEGOhusene’ fortæller Bjarke Ingels at det foreløbig er en arbejdstitel for projektet. “Det er ikke sikkert at vi overhovedet må kalde det for LEGOhusene. Vi har også kaldt det Qbert – efter arcadespillet fra 80’erne.”

LEGOKLODSE PÅ HALMTORVET?

Fremtiden byder måske på Legohuse og søvnløse nætter til højhusfobister på Vesterbro. Tegnestuen BIG spiller endnu engang med den store arkitektmuskel.

Kvadratisk. Praktisk. God. Det er i korte træk filosofien bag BIGs seneste udspil i kampen om de københavnske højhuse.

Som størstedelen af alt nybyggeri i Danmark kommer LEGOhusene til at bestå af præfabrikerede betonelementer stablet oven på hinanden, og hvorfor dog skjule det bag facader af glas og stål? Med tre Gaudi-lignende højhuse bygget op af legoklodser har BIG valgt at tone rent flag og lade standardelementerne forme byggeriets udseende.

“På den måde fremstår projektet som 1000 plateauer der hæver og sænker sig i forskellige højder og ved jorden følger sig tæt sammen til forskellige byrum; et amfiteater, en plads eller en solvent trappe,” fortæller Bjarke Ingels og fortsætter,

“Længere oppe skilles plateauerne og danner private terrasser beklædt med græs, sten eller træ. På den måde vil bygningerne være befolket af menneskeliv hele vejen fra gaden til skylinen, i modsætning til traditionelle højhuse hvor der er liv i lobbyen og dødt opefter.”

→ "Der vil være butikker og caféer i stueetagen. Ferrari og Maserati er måske interesserede i et showroom i LEGOhusene da de kommer til at ligge centralt i byen og i nærheden af indfaldsvejene. Men det arbejder vi lidt på endnu," fortæller Bjarke Ingels.

BYG DIN EGEN LEJLIGHED

Ud over at være kvadratisk og praktisk er LEGOhus-filosofien god for pengepungen. Der er nemlig penge at spare ved at præfabrikere alle lejlighedsmoduler. Desuden giver det mulighed for at sammensætte sin lejlighed efter eget ønske.

Man vælger et antal 'klodser', føjer dem sammen i højden og bredden og supplerer med en eller to 'vådrumsklodser' med køkken og badeværelse. Og vupti – du har bygget din egen lejlighed.

Det siger dog sig selv at man ikke uden videre planter træhøjhuse på Vesterbro. Kommunen skal først give sin tilladelse, og den hænger igen sammen med Ritt-Bondam duoens prestigefyldte højhusstrategi der endnu ikke er vedtaget. Foreløbig må du derfor selv lege videre med tanken om life-size legohuse. <<

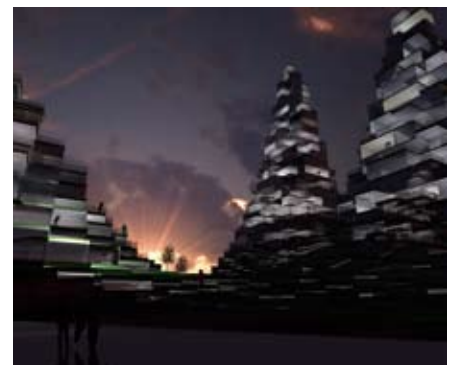

→ "De mange trin og terrasser skaber langt flere spontane opholdsmuligheder og aktiviteter end en tilsvarende flad plads – lidt som de kuperede byrum ved Amalfikysten eller Napolibugten i Italien," vurderer Bjarke Ingels.

BIGTIP

Se BIG-teamet bygge en model af LEGOhusene af 250.000 legoklodser på YouTube:

www.youtube.com/watch?v=CkNfC95wASo

RUSSISK BETON, MIDDELALDERBY, SHOPPING MALLS OG BILLIGE ØL

MINI GUIDE I

WARSAWA

Tekst og foto Anders Ojgaard

Den bliver nok ikke det nye **Berlin** lige med det første, men den **polske hovedstad** overrasker positivt. KBH har været på forlænget weekend i **Warszawa** og indleder en ny serie af **city guides** der vil dukke op i magasinet med jævne mellemrum.

Når København føles lidt for velkendt, er det rart at tage på en lille tur og se hvordan andre byer er skruet sammen. Berlin, London og Paris har længe været populære mål for en lang weekend med sight-seeing, shopping, mad og fadøl, men Europa gemmer på storbyer der glimrer ved færre turister og flere overraskelser.

En af dem er den polske hovedstad Warszawa der fik en af de mest brutale behandlinger under 2. verdenskrig. Da russerne stod uden for byen på vej mod Berlin i 1944, startede *Warszawa-oprøret* hvor omkring 45.000 polakker greb til våben og forsøgte at smide tysken på porten. I 63 dage kæmpede de, mens de ventede på en hjælp fra russerne der aldrig kom. Den 2. oktober overgav de sig, og som straf for deres ulydighed beordrede Hitler byen jævnet med jorden og samtlige indbyggere deporteret. Da russerne endelig krydsede Vistula floden i januar 1945, ankom de til en by der stort set ikke eksisterede længere. En spøgelsesby hvor cirka 90% af bygningerne var forvandlet til bjerge af murbrokker.

ULTRA-URBANT

Det er kun 62 år siden, og sådan en historie ryster en by ikke af sig lige med det samme. Godt nok genopførte polakkerne en del af

- Warszawa har masser af museer og monumenter der mindes den turbulente fortid. Her er det en tysk soldat der er en del af monumentet for Warszawa-oprøret på Krasinski-pladsen.

- Warszawas rigtige centrum er ikke i den gamle by, men i de mere moderne gader omkring Nowy Swiat og metrostationen med det passende navn Centrum.

LAND	POLEN
BY	WARSZAWA
INDBYGGERE	3 MIO.
GRUNDLAGT	CA. 1290
HØJDE OVER HAVET	100 M.
SPROG	POLSK (ENGELSK ER RIMELIG UDBREDT)
VALUTA	ZLOTY

PRISNIVEAU	
ca. pris i centrum af byen	
Overnatning, tre-stjernet hotel	700 kr.
En hovedret, mellemklasse	60 kr.
En halv liter fadøl	15 kr.
Én rejse med offentlig transport	5 kr.

Złote Tarasy

SHOPPING

Malls og vodka

Tror du at du skal stå i kø i to timer for at købe en pose kartofler, så tager du fejl. Warszawa er i den grad blevet vestlig, ja faktisk så meget at de fleste varsovianere gør deres indkøb i shopping malls der ville give både Fisketorvet og Field's svære mindre-værds-komplekser. De fleste er bare store og ligger i byens udkant, men i byens nye centrum, lige ved banegården, åbnede i februar Złote Tarasy. Det er en svær øvelse at gøre et shopping mall til en interessant oplevelse, men de overdækkede terrasser tegnet af amerikanske Jerde Partnership gør hvad de kan. Der er brugt materialer som sten, træ og kobber, og over de forskudte niveauer bølger et glastag der giver frit udsyn til Warszawas skyline.

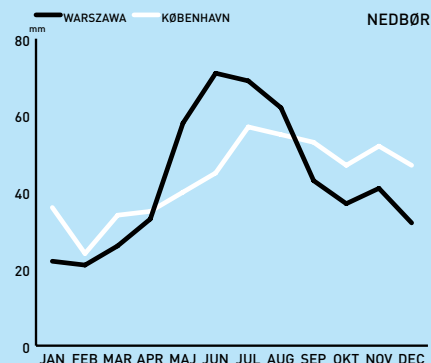
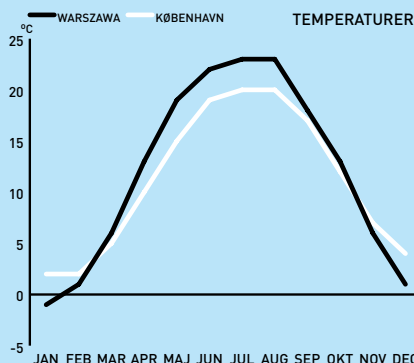
Som malls gør flest, byder Złote Tarasy dog mest på kædeforretninger og mainstream, og modefolket vil nok ikke få *urban cool* åbenbaringer i Polen selv om gaden Nowy Swiat på grænsen mellem gamle og nye Warszawa har en håndfuld butikker der er et kig værd. Ellers er det underligt småt med forretninger i gadeniveau. Kigger man godt efter, er der dog et hæderligt udvalg i smykker, ure og ikke mindst vodka som polakkerne laver lige så godt som russerne.

Wyborowa er Polens vodka-stolthed, og kvaliteten er på højde med gode russiske vodkaer.

KLIMA

Warszawa holder længere på sommeren end København. Da KBH var på besøg i slutningen af september var der 22 grader og blå himmel, mens København havde 14 og støvregn. Som de fleste andre byer i Nordeuropa tager Warszawa sig bedst ud fra april til september, men en vintertur betyder færre turister og mere indendørs hygge på de mange barer og restauranter. Om vinteren er der også mindre nedbør i Warszawa end i København.

centrum efter krigen, så det igen så ud mere eller mindre som i 1700-tallet, men ellers er Warszawa en ny by. Grå betonblokke fra sovjettiden blandet med moderne skyskrabere bygget efter 1989 hvor Polen afholdt de første frie valg.

Det lyder måske ikke så charmerende for romantikeren der holder mest af Trastevere i Rom eller Latinerkvarteret i Paris. Og det er det nok heller ikke. Men for de mange københavnere der de seneste år har forelsket sig i Berlin, er der også noget at komme efter i Warszawa.

Ligesom den tyske hovedstad har Warszawa noget ultra-urbant over sig. Der er masser

af mennesker på gaden. Gamle sporvogne bumler fremad i midterrabatterne med et velvoksnet antal Toyotaer, Porscher og gamle Polonezer på hver side. Under jorden løber et helt gadenet der forbinder metrostationer, fungerer som fodgængerundergange og har et solidt udbud af små butikker med pierogi (dej fyldt med kød), tonstunge kager, aviser, cigaretter og polsk modetøj med et øst-twist. Tilbage over jorden sker der noget igen. Er det weekend, er man ved at falde over bryllupper, og rundt om hjørnet er der sikkert en festival for motorcykler eller champignoner. Og bliver det hele for meget, kan man gå ind i den gamle bydel der godt nok ikke er så stor, men til gen-

FLY TIL WARSZAWA

Både SAS, polske LOT og det norske lavprisselskab Norwegian flyver direkte til Warszawa. Med Norwegian kan du flyve retur fra omkring 750 kroner mens SASs priser starter lidt over 1.000 kroner. Fra lufthavnen tager det ca. 25 minutter med bus 175 til centrum.

SIGHTSEEING TOP 4

GAMLE BY

Den er ikke længere byens centrum, og den gamle bydel, der blev genopbygget efter anden verdenskrig, føles som en landsby midt i en storby. Det er også her man løber ind i de andre turister, men man skal alligevel unde sig en gåtur rundt i de kønne og bilfri gader. Er vejret i orden, er der masser af mulighed for at drikke billig fadøl på fortovscaféerne. Den nordlige del omkring gaderne Długa og Freta (der rent faktisk kaldes Nye By) virker mere autentisk end området omkring den gamle markedsplads der opsuger hovedparten af de amerikanske og japanske turister.

RUSSISKE MARKED

Et *must* og efter sigende Europas største udendørs marked. Og det er stort. Start i den nordlige ende ved vejen Targowa og bevæg dig gennem et utal af blikskure, boder og små bygninger frem til det forladte Dziesięciolecia Stadion. Hele vejen omkring, og op ad, det begroede amfiteater fra sovjetdagene breder endnu flere boder sig. Det her er *real* Warsaw, og der er fyldt godt op med lommetype og personager man ikke ønsker at møde i en mørk havnegyde. Værre er det dog heller ikke – bare så du ved det. Markedet byder på alt fra t-shirts til 2 kroner over Hugo Bossa og Sanel no 6 parfume til Lenin-buster og sovjetiske springknive.

NOWY SWIAT

Sammen med sidegaden Chmielna en slags bylivs-centrum der byder på butikker og barer og hvor der ofte afholdes diverse festivaler. Derfor er det også stedet at hænge ud hvis man vil føre sig lidt frem blandt de polakker der ikke er ude i shopping malls'ene.

KULTUR- OG VIDENSKABSPALADSET

Stalin var generøs i 1952 da han sendte 5.000 sovjet-arbejdere til Polen for at opføre denne 231 meter høje gigant som en gave til det polske folk – sjovt nok inspireret af Empire State Building. Den var i flere år partihovedkvarter og "Folkets Bygning", men huser i dag et misk-mask af teatre, biografer og halvtomme kontorer. Snyd ikke dig selv for en tur indendørs hvor du med det samme transformeres til Richard Burton i "Spionen der kom ind fra Kulden". Eller for en tur op til udsigts-terrassen på 30. etage.

SPISE

Polakkerne er lidt trætte af polsk mad, så det er fusionskøkkenet der regerer over det meste af byen. Det sjoveste er dog at finde en rigtig polsk restaurant og prøve klassikere som *piroger* (fyldt dej – typisk med kød) eller *andebryst* med frugtsauce. Warszawa har ingen restauranter med Michelinstjerner.

DRIKKE

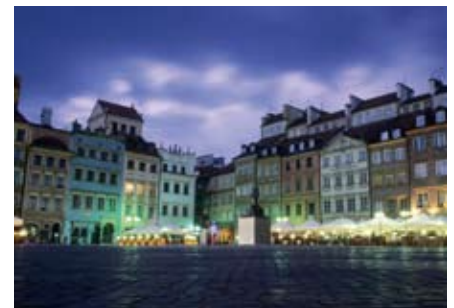
Klassiske barer med den hæderlige, lokale øl *Tyskie* er allestedsnærværende. Er du til cocktails (eller øl) i mere cool designer-omgivelser, så prøv fx *Sense*, *Nowy Swiat 19* eller *Foksal 19*, *Foksal 19*. Det er her trendy Warszawa hænger ud.

→ Warszawa fik metro i 1995. Her er vi på stationen Plac Wilsona.

Foto: Rod Mankor

→ Markedspladsen i den gamle by er tæt pakket med caféer i sommermånederne.

gæld noget så malerisk og hyggelig. Så der er altså også noget for romantikeren.

WARSZAWA VS. KØBENHAVN

Når vi ser på verdens storbyer, ser vi dem gennem de briller vi har fået på hjemmefra. Og som københavner er Warszawa en sjov størrelse. Måske ikke køn, men i hvert fald med en variation som vores egen hovedstad ikke har endnu. Der er ikke langt fra middel-

aldergaderne i den gamle by til det store åbne område omkring banegården der er flankeret af højhuse i 200 meter-klassen. Derfra skyder mega-boulevarder ud i alle retninger, og for at passere dem skal man altså ned i det ret forgrenede vejsystem under jorden. Tager man et par sporvognsstop mod øst havner man i bydelen *Praga* der er rå og blottet for pladser hvor man får lyst til at stoppe op. Skal man lære noget af Warszawa, så er det at mod-

polerne 'lav neo-klassicisme' og 'høj modernisme' godt kan fungere sammen i en by der er stor nok til at rumme begge dele. Det giver ikke homogen by, men det giver en by der hele tiden overrasker. «

- Stalins 231 meter høje "gave til det polske folk", Kultur- og Videnskabspaladset, lever i dag sit eget liv som blandt andet reklamesøjle og megabiograf.

GUIDEBØGER

Hvis du tager afsted...

Travellers Warsaw fra Thomas Cook er den eneste rigtige guide du kan købe i København. Den er dog dårligt bygget op og mangler information om alt andet end klassisk sightseeing. Prøv i stedet den glimrende *In Your Pocket* guide som du kan købe i Warszawa eller på nettet. Den har alle de insiderinformationer man gerne vil have. Deres webside har også en online guide. www.inyourpocket.com

- Warszawa har masser af gader der kalder på en aftentur.

- Hele det nye centrum er bygget efter 2. verdenskrig.

→ Modellen blev først bygget op på kontoret inden den blev samlet igen og finpudset udendørs.

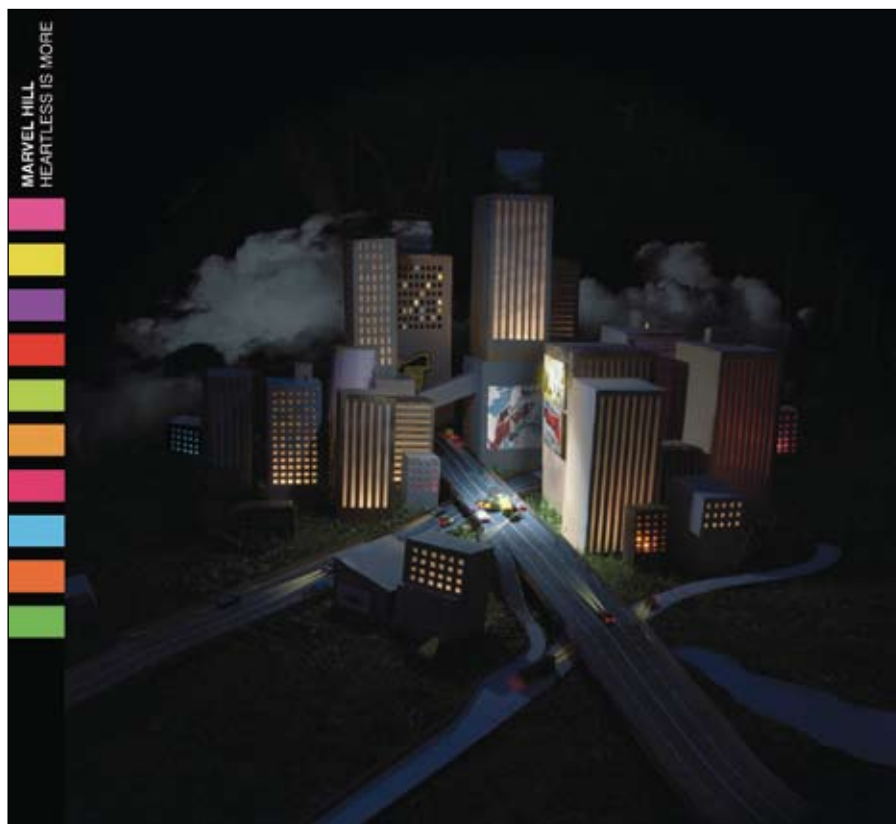
Helt fra bunden...

Historien om et cover

Da det århusianske band **Marvel Hill** skulle have lavet et cover til deres debut-CD, ringede de til den grafiske tegnestue Spoiled Milk på Gothersgade. Coveret skulle være som deres *synthrock*: kraftfuldt, kaotisk og stemningsfuldt.

Næste led i processen var at sende et såkaldt *mood board* til tegnestuen: en lang række udsklip, fotos og illustrationer der sammen skulle give designerne den følelse som bandet ønskede coveret skulle have. Mood boardet havde i høj grad en by-stemning.

Spoiled Milk satte sig til tegnebordet og blev enige om at skabe deres helt eget urbane natte-landskab. Så langt så godt, men byer tager tid, også i miniatuurstørrelse. I mange, mange timer blev der designet, klippet og klistret inden den helt rigtige metropol stod klar på kontorgulvet. Byen blev flyttet udendørs, det rigtige lys blev lagt – også inde i husene – og så var resten op til fotografen. ◀◀

→ Det endelige resultat skjuler ikke at det er en model, men leger alligevel med skalaen for 'by'.

◻ **Marvel Hills debutplade *Heartless is More* udkom i september og fik tre stjerner i Soundvenue, fire i Gaffa. Ikke anmeldt i KBH.**

→ NIM city bike er lavet af to designstuderende fra Lund. Endnu ikke sat i produktion.

→ Paul Kjerholms PK24 fra 1965 produceres som noget nyt også i sort læder i Fritz Hansens efterår-vinter kollektion.

→ Apples I-pods er allerede blevet designklassikere, og deres iPhone kommer til Danmark i starten af 2008.

Møbelmessen i København skifter koncept og navn til CODE. Fremover vil der være åbent for alle typer design, fra cykler og scootere til mobiltelefoner og, selvfølgelig, møbler.

CODE 08

Ny designmesse i København

København har længe haft en møbelmesse, nemlig den årlige Copenhagen International Furniture Fair. Men messen i Bella Center har de sidste par år oplevet dalende popularitet.

Samtidig ønsker København at markedsføre sig som en designby og at markedsføre *Danish Design* generelt, men vi har ikke en samlet designmesse som fx Londons store, årlige *100% Design*. Og vi ved jo alle at englænderne bedst kan lide kakkaborde og væg-til-væg tæpper, så hvorfor i alverden skal den slags have en designmesse når vi super-æsteter i København ikke har én?

Bella Center løser alle problemerne ved at omlægge møbelmessen til CODE, en sammentrækning af Copenhagen Design. Fremover vil messen også have plads til fx cykler, scootere og mobiltelefoner, fortæller Bella Center der også vil lave et nyt område udelukkende for arkitektur. Og så vil der blive indført områder med kun udvalgte designs, så messen blive mere *cutting edge*. ◀

→ Yamahas Next Move projekt inviterede sidste efterår designstuderende til at give deres bud på fremtidens scooter. Det kom der blandt andet denne *Street Player* ud af, designet af Emanuela Giusio fra Torinos design-skole.

□ CODE 08
Bella Center
15. - 18. maj 2008

Et af de mobile kontorer kunne fx stå her ved Kommunehospitalet.

Kontor på gaden

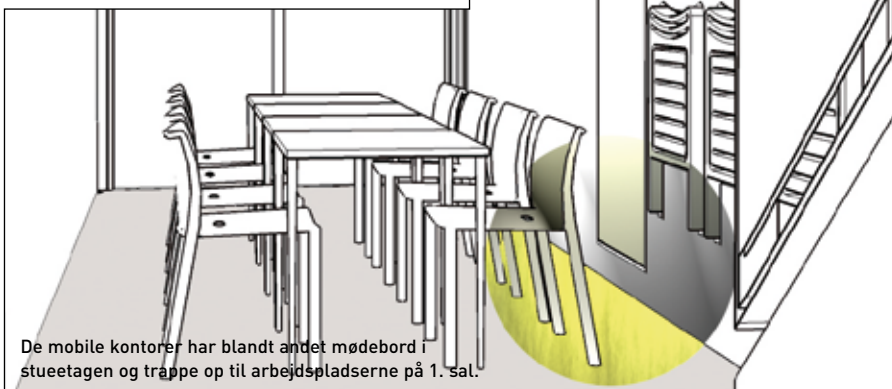
Iværksætteri kræver rammer

En afgørende faktor for om en by udvikler sig og finder en plads højt på listen over kreative byer er en stor mængde iværksættere. Det var med det i baghovedet at Jackie Bertelsen valgte sit afgangsprøveprojekt på Danmarks Designskoles linie for rum- og møbeldesign. Resultatet blev et koncept for et mobilt kontor bygget i en container hvor især nyuddannede kan komme i gang med deres projekter for en meget beskedne husleje.

Når de forhåbentlig finder ud af at deres projekt holder, kan de finde et mere traditionelt kontor. København får på den måde plads til de nye idéer og *brander* sig samtidig på en meget synlig måde som en by hvor der bliver arbejdet kreativt. ◀

Jackie Bertelsen

De mobile kontorer har blandt andet mødebord i stueetagen og trappe op til arbejdspladserne på 1. sal.

□ Københavns Kommune overvejer i øjeblikket om de vil støtte projektet økonomisk.

NEIL YOUNG
Chrome Dreams II

Chrome Dreams var titlen på et Neil Young-album fra 1977 der aldrig blev udgivet. 30 år senere har den utrættelige rocklegende set sig inspireret til at lave en 'efterfølger' som dog ikke har direkte forbindelse med Youngs produktioner omkring 77. I stedet har han til lejligheden genopdaget tre aldrig udsendte numre skrevet i løbet af 80'erne hvoraf den 18 minutter (!) lange 'Ordinary People' stikker ud som et fantastisk episk mesterstykke over 20 vers, krydret med rigelige mængder blæsere og ikke mindst Youngs karakteristiske, knasende og knurrende leadguitar når den er allerbedst. Albummets syv øvrige numre er nye, en blanding af brusende energiudladninger med strøm på guitaren og de lige så Young-typiske bløde og sødmefyldte countrymelodier. Der er, som næsten altid med Neil Young, noget tidløst over denne samling forkromede drømme,

men det er samtidig et album præget af så stor spillelyst, fornyet kraft og trang til at fortælle historier at man atter må bukke sig i præriestøvet og tage filthatten af for gode gamle Young.

Henrik Jensen

Er udkommet
Reprise Records / Warner Music

BAND OF HORSES
Cease to Begin

Et af sidste års bedste rockudgivelser var debuten fra amerikanske **Band of Horses: *Everything All The Time***. Blot et år efter rammer opfølgeren så, og *Cease To Begin* er en lige så stor og indtagende oplevelse. Også her er der nemlig en frosthimmelklar storhed over de drivende sentimentale guitar-drevne rocksange der aldrig kammer over. Sange der rækker ud efter den simple skønhed Ben Bridwells klare vokal indkapsler så banalt og så sjældent oprigtigt hjerteskerende på 'Ode To LRC': 'The world is such a wonderful place'. Og dette er sådan en vidunderlig plade.

Henrik Jensen

Er udkommet
Sub Pop/A:tarm Music

IRON AND WINE
The Shepherd's Dog

Iron and Wine er egentlig et pseudonym for den amerikanske singer songwriter **Sam Beam**. Han er stort set ukendt i Danmark, men *The Shepherd's Dog* er faktisk hans tredje album. Vi bevæger os i et blødt univers der også er befolket af sangere som Nick Drake, Josh Rouse, Bright Eyes og Elliott Smith, men Beam har sin egen lyd. Det er støvet americana, det er en cigarett i mundvigen på en vemodig tur gennem Texas i en smadret Ford Mustang, og det er et glas whisky i en sidegadebar på Lower East Side. Tilbagelænet, varmt og rart, men desværre også en lille smule kedeligt i længden.

Anders Ojgaard

Er udkommet
Sub Pop/A:tarm Music

THE RAVEONETTES
Lust Lust Lust

Der er stadig 50er-pastiche, surfguitar og vokalharmonier à la Everly Brothers for alle pengene hos **The Raveonettes**. Hvilket bestemt har sin charme, ikke mindst når der på dette nye album er skruet lidt op for de dystre David Lynch-agtige stemninger duoen også tidligere har været omkring. Men men men, *Lust Lust Lust* (undskyld) lider desværre under den stilsikkerhed og stramhed der også kendetegner **The Raveonettes**. En stilsikkerhed der kombineret med lidt for meget distortion overskygger og udvander de gode og besnærende sange der ligger gemt her, og som er bedst når tempoet er lavt.

Henrik Jensen

Udkommer 12. november
A:tarm Music

Nyt i oktober

I GOT YOU ON TAPE
2

Afslutteren 'Somersault' er noget af det smukkeste længe fra et dansk band, og resten af denne 2er rummer heldigvis også masser af veldrejet melodisk rock. *HJ*

THE FELICE BROTHERS
Tonight at the Arizona

Dylan-inspirationen er næsten for markant på disse brødres tidløse folkrocksange, men de er pokkers charmerende og iørefaldende. *HJ*

DURAN DURAN
Red Carpet Massacre

'Falling Down' har lidt af de ørehænger-kvaliteter man havde håbet på, men ellers er det en kedelig 12er fra 80er drengene. *AO*

VANESSA PARADIS
Divinidylle

Første album i syv år fra den franske *jolie fille* er, ja, idyllisk. Og hyggeligt. Og rart at lave mad til. Og lidt ensformigt. *AO*

SWAN LEE

THE COMPLETE COLLECTION

1997 - 2005

NY DOBBELT CD
PÅ GADEN
5 NOVEMBER 2007

INDEHOLDER DET GULDSÆLGENDE DEBUTALBUM *ENTER* MED HITTET *TOMORROW NEVER DIES* OG DEN PLATINSÆLGENDE OPFØLGER *SWAN LEE* MED HITTET *I DON'T MIND*, MASSER AF BONUS MATERIALE, BL.A. REMIX, COVERVERSIONER, LIVEOPTAGELSER MM.

KØB DEN I DIN LOKALE PLADEBUTIK
ELLER PÅ SWANLEE.DK

UDKOMMER SOM 2CD TIL ÉN CD'S PRIS
+ DELUXE LIMITED BOX SET

ALARMUSIC.DK

Michael Møller

Opvokset i det mørke Nordjylland men bor på Vesterbro – og har netop rundet de 30. Pendler mellem Moderne Kulturstudiet på KUA og rollen som frontfigur i bandet *moi Caprice*. Kan 5. november føje soloalbum til cv'et.

Jeg tror sgu ham mekanikeren ude fra Nordvest der elsker biler og tager en brøndbytrøje på hver søndag er lige så passioneret omkring dét som jeg er omkring musikken.

Jeg havde meget hård astma og græspollenallergi da jeg var lille, så tre uger i træk om sommeren kunne jeg nærmest ikke bevæge mig. Jeg sad bare indendørs. Det var før computeren kom, og der var kun DR1 og Sverige at vælge imellem. Jeg ved ikke om jeg var blevet en computerlaban hvis det havde været ti år senere, men det var bare så naturligt for mig at sidde og spille på klaver og lytte til musik. Det kunne jeg ligesom gøre, selv om jeg var nødt til at sidde stille hele tiden.

Jeg er blevet mere og mere bevidst om fordybelsesprocessen – at med musik kan du godt gå og opdage nogle plader og lytte lidt til dem, men der kommer det der punkt hvor, hvis du gerne vil nyde dem rigtigt, så skal du sætte dig ned og *virkelig* lytte til dem. Det samme med bøger – man får ikke meget ud af at læse de første kapitler af en masse bøger. Den der længsel efter ikke bare at snuse til alt men rent faktisk gå helt ned i noget. Det tager tid, men det lønner sig.

Musikken betyder utrolig meget for mig. Den er et soundtrack til det, jeg går og laver. Det er det, musikken kan som jeg synes ingen andre ting kan. Jeg elsker at læse bøger, og jeg elsker at gå i Cinemateket, men der er du på en eller anden måde nødt til at være i oplevelsen. Du kan ikke sidde i biografen og have en vildt fed samtale imens, det går ligesom ikke. Musikken er i højere grad en baggrund.

Hvis man giver sig til at lave mange ting, så finder man ud af at man har mere tid end man tror. Man lærer at finde ud af hvad ens forcer er og så bruge dem meget, meget hurtigere. Jeg er jo dybt perfektionistisk, men har fået en lidt anden tiltro til at jeg ikke behøver at sidde og pille i det for at lave noget selv er tilfreds med. Hvorfor ikke bare slappe af med det og se om det bliver godt? Det kunne jeg ikke have gjort for fem år siden.

Jeg tror det er meget få mennesker der er lykkelige med én ting. Der er jo ikke nogen der lever på en øde ø sammen med deres elskede, og så er det bare pissefedt hele tiden. Det bliver også kedeligt. Jeg tror man skal have i hvert fald en to-tre brikker at lege med i sit liv. Alle er passionerede på en eller anden måde! Jeg tror sgu ham mekanikeren ude fra

Nordvest der elsker biler og tager en brøndbytrøje på hver søndag er lige så passioneret omkring dét som jeg er omkring musikken.

Der er ting jeg synes er rigtig, rigtig ærgerlige som jeg måske ikke kaster mig ind i polemikker om eller melder mig ind i foreninger for at forhindre, men hvor jeg bare er lidt ked af at det er den vej det går. Det er en indviklet sag at diskutere Ungdomshuset og Christiania, men Christiania er virkelig et stykke historie, du ikke finder noget andet sted i verden. Og jeg synes det er utrolig enøjet sådan at skære det væk. Jeg synes næsten at det burde være en del af et bevaringsprojekt. At man lod det være det, det var.

Jeg er nok en meget inkarneret Vesterbro-Nørrebro-elsker. Enghave Plads har en stor plads i mit hjerte. Jeg ved godt, det er sådan noget hippieagtigt, gammeldags noget at sige, men den er lidt uberørt. Det er jo ikke Blockbuster der ligger tæt på – det er Yvones Video hvor Yvonne selv og to af hendes venner står. I modsætning til Sankt Hans Torv der på en eller anden måde har opgivet kampen og er blevet et pengemastodont-maskineri. Sådan nogle rigtig *posh* caféer og 7-Eleven.

Men jeg kan godt lide skyskrabere, og jeg er ked af man kun må bygge 80 meter i højden i København. Lad Bjarke Ingels få frie hænder til bare at skeje ud og realisere sit skala-projekt! Han er simpelthen så sej. Det er jo en blanding af at man skal bevare nogle ting, og at man skal lægge noget nyt til.

Jeg skal til Berlin og studere i syv måneder, og Berlin er en fuldstændig unik by. Det er virkelig en by der bliver skøn ved mangfoldighed – ikke på grund af at der er en masse prestigeprojekter overalt. Det er en by hvor variationen er taget virkelig, virkelig langt ud. Og det synes jeg er beundringsværdigt. Det kunne man godt lære noget af i København.

- 'Premier City' i byen Almaty er tegnet af Llewelyn Davies Yeang og bliver Kazakhstans grønneste bebyggelse. Projektet ventes at stå færdig i 2010.

GRØN BY = GOD BY

Af Tina Brændgaard

København har slået et stort brød op.
Den **skal være verdens mest miljøvenlige by i 2015**.
Er det ren blær eller har den noget at have det i?

Lilla er det nye sort, proklamerer dem der har forstand på mode. Med andre ord er det umuligt at gå forbi et butiksvindue i indre by uden at støde på 70er flippers yndlingsfarve. I en helt anden og knap så glamourøs verden ligger årets eneste gangbare kulør til gengæld i den modsatte ende af farveskalaen.

Københavns Kommune har sat håbets grønne farve grøn så eftertrykkeligt på dagsordenen at det kan høres i hver en afkrog af landet – og forhåbentlig også i resten af verden. Det er i hvert fald planen hvis det står til teknik- og miljøborgmester Klaus Bondam der har blæst til kamp for et bedre bymiljø under parolen 'København skal være verdens Miljømetropol.'

Det er svært ikke at blive begejstret over udsigten til et København med mere økologisk mad, flere naturområder og mindre CO2 udslip, men hvorfor skal København absolut være verdens grønneste by?

"Det skal vi fordi vi er værter for klimatopmødet i 2009, og så handler det selvfølgelig også om at vi skal lave et godt storbymiljø for de københavnere der bor i byen," forklarer Klaus Bondam.

DIN MOR ARBEJDER IKKE HER

Pengene der skal få det hele til at lykkes er forhandlet på plads, og Klaus Bondam er ikke i tvivl om at København nok skal nå sine miljømål.

"Jeg mener bestemt at det er realistisk, og jeg ser ikke 2015-målene som et slutmål, men

Miljøindsatser er ligesom slankekure. De kan blive så komplicerede at man tænker: 'Jeg kan ikke følge med'. Men alle kan gøre en forskel og være med til at skabe en rarere by at bo i.

som et skridt på vejen til at blive en CO2 neutral by."

Nu handler bølgen af nye miljøinitiativer ikke kun om klima og global politik. Der er tænkt på alt fra hundelorte og byens halve million rotter til højhuse, økologisk mad og forsøg med brintkøretøjer – og københavnere skal være med til at løfte opgaven.

"Det er vigtigt for mig at få alle til at indse fordelene. Miljøindsatser er ligesom slankekure. De kan blive så komplicerede at man tænker: 'Jeg kan ikke følge med'. Men alle kan »

» Det 26 etager høje byggeri 'Editt Tower' er T.R. Hamzah & Yeang's bud på Singapores næste bæredygtige skyskraber. En tredjedel af pladsen i huset bruges til beplantning og vandopsamling.

REGNVANDSANLÆG

I Ørestaden er et forsøg i gang med at rense vejvand. Målet med Regnvandsanlægget er at vejvandet bliver rensat så grundigt på stedet at det kan blive ført ud i Ørestads kanalsystem.

» Klaus Bondam vil gøre København til verdens grønneste by.

MÅL FOR 2015

VERDENS BEDSTE CYKELBY

- Mindst 50% af københavnere tager cyklen på arbejde eller til uddannelse.
- Antallet af alvorligt tilskadekomne cyklister er mere end halveret i forhold til i dag.
- Mindst 50% af de københavnske cyklister føler sig trygge i trafikken.

CENTRUM FOR VERDENS KLIMAPOLITIK

- Københavns CO2-udslip skal være reduceret med mindst 20% i forhold til i dag.

EN GRØN OG BLÅ HOVEDSTAD

- 90% af københavnere skal kunne gå til en park, en strand, et naturområde eller et havnebad på under 15 min.

- Københavnerne besøger byens parker, naturområder, havnebade og strande dobbelt så ofte som i dag.

EN REN OG SUND STORBY

- Københavnerne skal kunne sove i fred for sundhedsskadelig støj fra gadetrafikken, og alle skoler og daginstitutioner må i dagtimerne kun være udsat for et lavt støjniveau fra trafikken.
- Luften skal være så ren at københavnernes sundhed ikke belastes.
- Andelen af økologiske fødevarer i byens madforbrug skal være mindst 20%, og kommunen er gået foran med mindst 90% økologi i kommunens institutioner.

- København skal være Europas rene hovedstad og en af de rene hovedsteder i verden, og affald i offentlige gader vil blive fjernet inden 8 timer.

Se mere på www.miljoemetropolen.kk.dk

GRØNNE KR.

- 150 mio. kr. til forberedelse og afvikling af FNs klimatopmøde i 2009.
- 12 mio. kr. årligt til det lokale miljøarbejde.
- 75 mio. kr. til forbedringer for cyklisterne.
- 70 mio. kr. til trafiksanering af Artillerivej og Ørestads Boulevard.
- 8 mio. kr. til trængselsafgiftsundersøgelse.
- 50 mio. kr. over de næste to år til sikre skoleveje.
- 20 mio. kr. mere om året de næste tre år til genopretning af veje.
- 10 mio. kr. til nyt havnebad i Svanemøllebugten.
- 70 mio. kr. til Metropolzoneprojektet.
- 96 mio. kr. til at løfte byens legepladser.
- 30 mio. kr. til at renovere Israels Plads. En privat donor spytter yderligere 30 mio. kr. i kassen.

GADENS HELTE

Gadens Helte er et mobilt renholdelsesteam der kan sættes ind i byen efter behov, fx ved større events og på særligt populære steder. Foruden Gadens Helte opsættes 450 nye skraldespande der skal placeres ved lyskryds, busstoppesteder, skoler og andre steder hvor behovene er store.

ØKO- HØJHUSE

Det kan blive nødvendigt at bygge i højden hvis byens grønne åndehuller ikke skal inddrages til nybyggeri, og højhuse behøver ikke at være grimme betonklodser omgivet af deprimerende hvirvelvinde og dårlige butikker. Ken Yeang er en af verdens førende økodesignere og -tænkere, og han bygger ikke et højhus før han er sikker på at det kan indgå i fuldkommen harmoni med det lokale økosystems processer.

Foto: Claus Larsen

Malaysiske Ken Yeang er en af verdens førende økodesignere og -tænkere og er især kendt for sine grønne højhuse.

gøre en forskel og være med til at skabe en rarere by at bo i,” pointerer Klaus Bondam.

Så det er bare med at få rubbet neglene, droppe bilen, hoppe op på cyklen, spise økologisk, samle regnvand, lave tagterrasse – og ikke mindst huske at samle dit kæledyrs efterladenskaber op!

GLAD OG STOLT

Ansvaret for en skabe en renere og mere miljøvenlig by hviler selvfølgelig ikke kun på københavnernes skuldre. Politikere og erhvervsliv skal også kridte skoene, men hvad kommer det til at betyde for København hvis det rent faktisk lykkes at blive byen med verdens bedste storbymiljø?

“Det handler ikke kun om at være klar og fit for fight i 2009

“Først og fremmest en masse glattere københavnere der er stolte af at bo i en bæredygtig by. Det handler ikke kun om at være klar og fit for fight i 2009. Vi skal turde tænke længere.”

“Jeg tror at København bliver en endnu dejligere by og et rigtig godt sted at leve et moderne storbyliv. Og med det mener jeg ikke stress og jag og larm og støj, men et liv hvor du kan leve i god symbiose mellem dit arbejde og dit privatliv, og hvor du kan tage aktivt del i at indrette det her store fællesskab som en by er.”

Tagterrasser er også med til at gøre byen grøn. Her er vi på Manhattan.

Kuwait Investment Authority skal have nyt hovedkvarter, og Ken Yeang foreslår denne knejsende - og selvfølgelig - grønne slange.

FOTO: TROELS HEIEN

Tag cyklen og spar CO₂ - også i regnvejr

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
www.kk.dk/miljoemetropolen

1745 Det er vore dages Vesterbrogade der her leder ind til Kongens København.

1756 Vesterbro er en ganske lille forstad til byen.

1860 En allé leder fra det stadig landlige Vesterbro ind til byen.

1867 Med den nyanlagte 'Vesterbros Passage' gennem volden hænger Vesterbro nu for alvor sammen med resten af byen.

OLD SCHOOL KBH

OMKRING VESTERPORT/ VESTERBROGADE

FRA FÆSTNINGSVÆRK TIL FORLYSTELSESMEKKA

1200-tallet

København har vokseværk, og 1100-tallets mini-putfæstning må udskiftes med et nyt og større anlæg. Den nye fæstnings vestside løber langs Vester Voldgade, og byens første Vesterport placeres for enden af Vestergade – omtrent hvor HT-busterminalen ligger i dag.

1668

Svenskernes belejring i 1658-60 gør det pinligt klart at byens gamle forsvarsværk er uddateret, og med de nyeste europæiske befæstningsmanualer i hånden igangsættes en modernisering af voldene. Vesterport flyttes en smule mod syd til en placering cirka midt på den nuværende Rådhusplads.

1780

I sin egenskab af indfaldsvej til København, og dermed byens ansigt udadtil, skal Vesterport gøre en god figur. På den landlige strækning fra voldområdet mod Trommesalen anlægges man derfor en bred allé med en cirkelformet plads der i 1797 bliver hjemsted for den imponerende Frihedsstøtte.

1843

Byggeforbuddet i voldområdet viser sig at være en regel med undtagelser da den energiske Georg Carstensen får lov til at anlægge Tivoli klos op ad stadsgraven! Fire år senere får også Danmarks første jernbane, Det sjællandske Jernbaneselskab, dispensation til at slå sig ned i kvarteret.

1867

Enevældens fald i 1848, den gryende industrialisering og forskrækkelsen over koleraepidemien i 1853 er blandt årsagerne til at byens fire porte rives ned. Vesterport fjernes som den tredje i rækken, men selve voldanlægget og voldgraven slipper i første omgang med livet i behold.

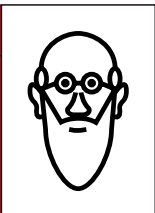
I samarbejde med

BYMUSEET

Vesterbrogade 59
København V

www.bymuseum.dk

man, tor-søn: 10-16
ons: 10-21
tir: lukket

Tekst: Gitte Jørgensen

Efter voldenes fald kommer der hurtigt gang i byggeriet på den nye Vesterbrogade. **1893**

1867

Et lille stykke af den bevarede voldgrav fyldes op, og det gamle København får via en pariserinspireret boulevard fast forbindelse til det nye voldkvarter. Boulevarden får i 1874 det officielle navn Vesterbrogade, men kaldes i årevis Vesterbros Passage. Den bliver hurtigt byens hotteste gade.

1880

Sløjfningen af volden påbegyndes, og kvarteret syder af iværksætterånd. Det er småt med boligbyggeri i området, men til gengæld skyder forlystelsestempler op i hobetal – heriblandt 'Dagmar-Teatret' og det storlåede 'National'. København markedsfører sig nu for alvor som en europæisk storby.

1934

S-togsforbindelsen mellem Hellerup og København H afføder den hypermoderne Vesterport Station der med sin funktionalistiske stil – og en af landets første rulletrapper – får københavnere til at spærre øjnene op. Et forsøg på at frede bygningen afvises i 2005 af Kulturministeriet.

1960

Vesterport Station er kun startskuddet på en funktionalistisk byggebølge, og i løbet af 1950erne begynder kølige mastodontejendomme at præge det vestervoldske gadebillede. Kronen på værket bliver Arne Jacobsens 20-etages Royal Hotel der er inspireret af samtidens amerikanske kontorhøjhuse.

2007

Det gamle voldkvarter er for mange besøgende det første møde med København, og det er her – blandt højhuse og lysreklamer – byen lugter mest af metropol. Med sine mange restauranter, biografer og diskoteker har bydelen bevaret det forlystelsesvaremærke, den fik tildelt for over 150 år siden.

Få år senere byens moderne centrum med forlystelsehuset National (nu Scala) på hjørnet. **1935**

Nye højhuse skaber endnu mere metropolstemning på 'Vesterbros passage'. **1964**

Aktuel særudstilling

Storbystømme
Vand, varme, lys og
latrin i 150 år

LYKKEGAARDS

DAULE

AF MORTEN LYKKEGAARD • ILLUSTRATION: SØREN MOSDAL

MED FINN PÅ FARTEN?

For et par uger siden kom min onkel Finn fra Bornholm til middag. Straks han træder ind ad døren, kan jeg se at noget er galt. Han ser helt rundtosset ud og hans hænder ryster.

"Jeg har fået en bøde," fremstammer han. "I S-toget."

Jeg er målløs. Min onkel er dydigheden selv. Han har aldrig i sit liv set så meget som skyggen af en bøde. Hvad var der sket?

Han skulle med S-toget fra Ballerup til Hovedbanegården og havde stået på stationen og studeret DSBs halvobskure farvezonekort. Med sine lange, fregnede fingre havde han talt frem og tilbage og prøvet at tyde systemet. Er det tre, fire eller måske fem zoner? Tiden var ved at løbe fra ham, farvezoneerne flimrede for hans syn, og pludselig hvinede toget ind på perronen.

"Nok er nok", tænkte han. "Jeg er en voksen mand. Jeg kan vel gennemskue systemet. Det må være 3 zoner!"

Han stemplede sit kort, trådte ind i toget, og et par utilgivelige zoner senere sad han sammenkrøbet i sædet med et bedende blik i øjnene, mens en smilende, upåvirkelig kontrollør udskev en bøde på 600 kroner. Kontrolløren kunne skam godt høre at han med sin syngende bornholmske dialekt nok ikke var alt for bekendt med S-togssystemet, men regler er jo til for at blive fulgt, ikke sandt?

Dagen efter står han atter midt i DSB-junglen og skal fra Ølby til Hovedbanegården – men denne gang tager han ingen chancer. Han regner sig frem til at rejsen dækker over syv zoner, så han klipper for otte for at være på den helt sikre side. Da han når frem til Kongens Nytorv, klipper han endnu to gange for at komme ud til lufthavnen, og opdager først for sent at det slet ikke var nødvendigt. Alt i alt har han altså nu klippet tre zoner for meget. Han er rasende. Det må ikke ske igen.

Han må tage sine forholdsregler. Den følgende lørdag skal han med toget fra Ølby til Forum. Nu vil han ikke længere forlade sig på sidste øjeblikspañikløsninger. Han må være forberedt ned til mindste detalje. Udfordringen er endda større da også min tante og bedstemor skal med på turen.

Hele natten planlægger han turen i hovedet, regner frem og tilbage, og hen på morgenen når han frem til at der for alle tre skal betales for 21 zoner i alt. Han køber et klippekort hvor hvert klip dækker fire zoner og skal altså klippe fem gange plus købe en enkelt tillægsbillet. Det kan ikke gå galt.

Men det gør det. Netop som toget skrider ind på stationen, opdager han at billetautomaten ikke virker. Han kan godt stemple, men ikke købe tillægsbilletten. Han stempler panisk, styrter ind i kiosken og når i sidste øjeblik at købe billetten.

Da toget sætter i bevægelse, kaster han et blik på sit klippekort og ser til sin rædsel at han kun har klippet fire gange. Alting svimler for ham. Han kigger fra side til side. Ingen kontrollører. Klæber sig op ad døren og springer ud, så snart de når frem til næste station. Men ingen af maskinerne virker!

Hans hjerte er ved at slå hul i brystet på ham. De bliver nødt til at hoppe på det næste tog. De skal frem. Der er familiefest.

De hopper på toget og min onkel begynder at hviske et mantra for sit indre øre: "Togkontrollører dukker sjældent op, togkontrollører dukker sjældent op..."

Men det gør de. Tre i alt, i fuld uniform med store, djævelske smil plastreret hen over deres ansigter.

"Billet, tak!"

Verden står på hovedet, og han har det som om han bliver trukket ned i et stort sort hul. Resignerende hiver han klippekortet frem mens den ene kontrollør begynder at notere ned. Regler er jo til for at blive fulgt. Det kan han vel nok forstå.

KALENDER NOVEMBER

BOGFORUM

Bogorme og læseheste er godt i gang med at pudse næsebrillen og varme bladremusklerne op til den tredje weekend i november når Forum for 16. gang slår dørene op til bogmesse. Foruden ordhungrende civile slår ikke færre end 567 forfattere vejen forbi byens største boghandel.

16. – 18. november

Forum

Metro: Forum. Skift fra S-tog på Nørreport, Flintholm eller Vanløse.

CPH:DOX

Der er over 130 film at boltre sig i når København for femte år i træk lægger lærreder til dokumentarfilmfestivalen der – uden at prale – er Nordens største. Blicher man træt af de mørke biografssale ryster festivalen traditionen tro også en række usædvanlige events ud af ærmet.

9. – 18. november

Program på www.cphdox.dk

WORLD PRESS PHOTO 07

Når der går lidt for meget friværddi og navlepilleri i tilværelsen, kan det være sundt at kaste et blik over ligusterhækken – og måske indenfor i Øksnehallen. Her afslører verdens bedste fotografer en virkelighed af den usminkede slags.

2. november – 16. december
Øksnehallen

Hovedbanegården

A B C E H

JUL I TIVOLI

Er det allerede....? Ikke helt – men som altid er Tivoli ude i god tid når den store højtid skal fejres. Den gamle have tager vinterfrakken på og punkterer med sine nisselandskaber og glaserede æbler det sidste spinkle håb om en Indian Summer.

16. november – 30. december
Tivoli

Hovedbanegården

A B C E H

MAD IN CHINA

Tegnestuen BIG får kamp til stregen når Kinas purunge og toppen-af-poppen arkitektfirma, MAD, indtager Dansk Arkitektur Center for at give deres bud på fremtidens arkitektur. Det er digitalt, det er futuristisk – og det er rimelig flippet!

3. november – 6. januar
Dansk Arkitektur Center,
Strandgade 27B, Kbh K

SKØJTESÆSON

Det er svært at beslutte sig for om det er drønende romantisk eller bare patetisk på den Bambi-agtige måde når fuldvoksne mennesker vover sig ud på glatis. Man kommer dog ikke udenom at åbningen af byens skøjtebaner er lidt af en københavnerbegivenhed.

Forventet åbning 30. november
Kongens Nytorv og
Frederiksberg Runddel

SILENCE ROYALE

En stumfilm fra 1911 lyder ikke som den mest sexede måde at fordrive en lørdag aften på, men når 'Balletdanserinden's gamle spoler *dubbes* med rapperen Clemens Tellings rytmiske tekster og tilsættes *live*, improviseret violinspil, begynder det at ligne underholdning på højt plan.

24. november
Takkelloftet, Operaen

NEW WORLD LATIN FESTIVAL

Det er nok de færreste der kan sige sig fri for et lille stik af misundelse når Shakira og Ricky Martin sætter hofterne i rotation, men på den amar'anske Latin Festival får rytmesvage og andre interesserede en enestående mulighed for at aflure et trick eller to.

9. – 11. november
Amager Bio, Øresundsvej 6,
Kbh S

Foto venligt udlånt af DR/Billed- og Publikumsfoto

WORLD PRESS PHOTO 07

Fotos (fra øverst tv.
Spencer Platt, USA, Getty Images
Peter Schols, the Netherlands
Dagblad De Limburger/GPD/Reuters
Nicolas Righetti, Switzerland, Rezo
Denis Darzacq, France, Agence Vu

WORLD PRESS PHOTO 2007

SAMT SÆRUDSTILLINGEN POLITIKENS ØJENVIDNER

2. NOVEMBER - 16. DECEMBER

MANDAG - SØNDAG 11-18, ONSDAG 9-21

ØKSNEHALLEN, HALMTORVET 11, KØBENHAVN V

WWW.OEKSNEHALLEN.DK

ØKSNEHALLEREN **POLITIKEN**
den levende avis

TNT **Canon**